

Martin Kunetka

Putování za sněženkou

FÉNIX
2020

Martin Kunetka

**Putování za
sněženkou**

© 2019 — 2020, Martin Kunetka

© 2020, Fénix

ISBN 978-80-89847-25-9

I.

Bílá víla

Na široké pláni, uprostřed níž se setkávaly dvě říčky, se rozprostíralo starobylé město. Kolem dokola bylo obeháno silnými hradbami a jen pěti branami se do něj dalo vstoupit. U každé z nich však stála dvojice zbrojnošů a pronikavým pohledem si měřila každého, kdo chtěl projít kolem.

Zrovna dnes měli strážci obzvláště napilno. Ve městě se totiž konal trh, a tak branami proudily nekonečné zástupy lidí. Někteří šli jen tak pěšky, jiní si před sebou tlačili dřevěnou káru a občas se vším tím zmatkem pokusil proplést i koňský povoz, jehož kočí musel svého koně neustále uklidňovat, aby se nesplašil.

Ulice města byly přecpané tak, že když si člověk chvilku nedal pozor, hned někomu šlápl na nohu. Ten největší ruch však panoval na kamenném náměstí, na kterém si stánkaři rozestavěli své stánky. Na něm se totiž tísnilo tolik lidí, že při pohledu z výšky nebyl přes všechn ten mumraj mezi stánky vidět ani kousek dláždění.

A toho hluku! Odevšad se ozývaly výkřiky stánkařů, že právě jejich ryby jsou ty nejčerstvější, jejich mýdla nejvoňavější, jejich hedvábí nejjemnější... a také odpovědi kupujících, že ne — tolik zlatáků že nedají a že jinde určitě pořídí levněji.

Jen u jednoho stánku bylo ticho. Prodával v něm mladý hrnčíř Matěj a lidé se kolem něj tísnili, aniž by na ně musel volat. Všichni totiž věděli, že nikdo v širokém okolí nevyrábí tak krásné džbány, hrnce a vázy jako on.

„Ta růže je překrásná!“ pochvaloval si brunátný muž a ukázal na jeden z obzvláště povedených džbánů.

„Tu malovala moje sestra,“ odpověděl mu Matěj. „Já džbány vyrábím a ona je maluje.“

„Tak ji ode mě pozdravujte,“ řekl ještě muž, když za džbán zaplatil. Matěj poděkoval a už se věnoval dalším kupujícím, kteří také obdivovali tu nádheru na jeho pultu.

A tak to šlo pořád dokola — od rána se vlastně téměř nezastavil. Až k večeru, kdy už se slunce začalo pomalu sklánět k obzoru a kdy zástup přece jen trochu prořídil, si všiml, že nedaleko něj se kolem jakéhosi tělnatějšího muže s krátkými prošedivělými vlasy a vousy srotila skupinka lidí a napjatě poslouchá, co jim vypráví.

Matěje to zaujalo, jenže ať natahoval uši, jak chtěl, nikdy nezaslechl víc než pár slov. Jen jednou, když se skupinka zrovna na okamžik rozestoupila, uslyšel celou větu: „Říkám vám, je to temná země!“

Pak se ale k jeho stánku nahrnuli další lidé a on je musel obsloužit. Vybírali si velmi dlouho, a když už konečně s jednou malou mističkou odešli, byl vypravěč ten tam. Matěj zahlédl jen jeho žlutý plášť, který zakrátko zmizel v davu. Trochu ho zamrzelo, že už se nedozví, o čem tak zajímavém vyprávěl, ale pak si všiml, že jeden z mužů, který vypravěče dlouho poslouchal, se domů vrací kolem jeho stánku.

„Pane, pane!“ zavolal na něho. „Smím se zeptat, kdo byl ten muž?“

„Nějaký kupec, který sem přišel zdaleka,“ odpověděl mu stařec a zastavil se. „Procestoval spoustu zemí a hodně toho viděl a hodně toho slyšel.“

„Zaslechl jsem něco o nějaké temné zemi,“ nadhodil Matěj.

„Och, chlapče, to ti byly ty nejpodivnější zprávy, jaké jsem za poslední léta slyšel,“ řekl starý muž a poškrábal se za uchem. „Že prý někde daleko — ani kupec sám nevěděl kde — je Temná země, kde lidé žijí pod útlakem zlého krále. Vládne jim železnou pěstí a využívá k tomu všelijakých stvůr, které lidem nahání strach. Nikdo si tam není jistý svým životem a všichni se musí podrobit té hrůzovládě!“

„A proč se tomu králi nepostaví? Má snad silné vojsko?“ tázal se Matěj.

„To nevím, chlapče, to by ses musel zeptat toho kupce. Ale ani on prý v té zemi nebyl — jen o ní slyšel z vyprávění jiných. A znáš to, čím více lidí si zprávu předalo, tím méně je pravdivá.“

„Nevíte, kde toho kupce najdu?“ vyzvídal dál Matěj

„To nevím. Ale myslím, že nocuje tady ve městě,“ řekl ještě muž a odešel.

Temná země! Tato dvě slova nedokázal Matěj vypudit z hlavy až do samého večera. Pořád musel myslet na to, jak to v té daleké zemi asi vypadá a jak smutní asi musí být lidé, kteří v ní žijí.

Byl už večer, když jeho úvahy přerušilo hlasité troubení, jež se rozléhalo nad celým náměstím. To jeden ze strážných stojící na ochozu vysoké věže oznámil konec dnešního trhu.

Matěj si tedy na svou káru naskládal všechny hrnce a džbány, které ještě neprodal, a pak ji z náměstí odtlačil o několik ulic dál na dvorek malého hostince, v němž dnes nocoval. Do města totiž přišel jen na tyto dva dny, po které se konal trh, jinak bydlel v malé vísce půlden cesty odsud.

Když káru na dvorku zaparkoval pod pavlač stluče-

nou z tmavého dřeva a své zboží přikryl hrubou tkaninou pro případ, že by v noci přšelo, vešel do bíle omítnutého hostince. V přízemí se nacházela krčma, a protože měl Matěj po celém dni náramný hlad, usedl k jednomu ze stolů a objednal si pořádnou porci teplé polévky.

Zatímco ji pojídal, začal se lokál plnit dalšími a dalšími lidmi, až byla skoro všechna místa obsazená. Matěj se po každém nově příchozím ohlédl s nadějí, že se objeví muž ve žlutém plášti, ale ke svému zklamání se ho nedočkal. Zdálo se, že ať už se cizinec rozhodl složit hlavu v kterémkoliv hostinci, tento to nebyl.

Matěj se však nevzdával. Toužil se dozvědět více o té Temné zemi a o lidech, kteří v ní žijí, a tak navzdory tomu, že se venku už stmívalo a že zbrojnoši se určitě každou chvílí chystali zavřít na noc městské brány, vyklouzl z krčmy do potemnělé ulice a vydal se po ní nahoru do mírného kopce.

Chvíli se jen tak potloukal spletitými uličkami města, v nichž se tísnil jeden domek vedle druhého, a rozhlížel se, jestli náhodou na kupce nenarazí. Moc lidí však už nepotkával; pouze sem tam zahlédl nějakou spěchající postavu, jak po pár krocích vchází do domu a zavírá za sebou dveře. Občas někoho spatřil také v okně nahoře v patře, ale vždy jen krátce, než dotyčný stihl zabouchnout okenice. Vypadalo to, že celé město se pomalu ukládalo k spánku.

Ale Matěj procházel dlážděnými ulicemi dál. Pokaždé, když si někde všiml vývěsního štítu hostince, zkusil nahlédnout dovnitř a na kupce ve žlutém plášti se přeptat, jenže nikdo mu nedokázal odpovědět. Po cizinci jako by se slehla zem.

Když už byl venku více než hodinu a prochodil snad všechna zákoutí města, potkal nedaleko kamenného mostku, jenž se v oblouku klenul nad malým potůčkem, holohlavého ponocného, který právě začínal svou dnešní první obchůzku a dlouhou tyčí zapaloval lucerny zavěšené na zdech domů. Matěj se tedy zkusil zeptat i jeho, ale ponocný jen pokrčil rameny a dál se věnoval své práci.

Matějovi proto nezbylo, než se vrátit do hostince. Stihl to právě včas, hostinský totiž už stál s loučí v ruce u vstupních dveří a chystal se je zamknout. Když se kolem něj Matěj protáhl dovnitř, jen zamručel něco o opozdících a odešel spát.

Matěj se tak musel do svého pokoje dostat potmě. Naštěstí si pamatoval, kde jsou schody do horního patra, a tak k nim s rukama napřaženýma před sebou opatrně dokráčel a vyšel po nich nahoru. Pak už to bylo snadné — stačilo přejít chodbu, do které skrz jedno nezasklené okno dopadaly měsíční paprsky, a už stál u žebříku do podkroví.

Když po něm vyšplhal, ocitl se v malé komůrce, kterou mu hostinský na tuto noc vyhradil. Byla tak malinká, že se do ní nevešlo ani lůžko. Zato tu byla hromada slámy, do které se Matěj unaveně svalil a zavřel oči. Ale ač ho z toho večerního chození po městě pořádně bolely nohy, dlouho nemohl usnout. Pořád před sebou viděl žlutý plášť a v nitru hořel touhou promluvit si s oním mužem. Přitom ani vlastně nevěděl, proč ho ta vzdálená země tak zaujala, ale cítil, že nebude mít klid, dokud se o ní nedozví více.

Už bylo dávno po půlnoci, když se mu konečně podařilo usnout. Z neklidného spaní plného snů o zlém

vládci a všelijakých příšerách ho probudilo až ranní vyzvánění zvonů. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, kde je a že by měl vstát.

Pak ale slezl ze žebříku, prošel chodbou a seběhl po schodech dolů do krčmy, kde už na něho čekala miska horké kaše. Když ji spořádal, vyšel ven na dvůr, vzal svou káru a odtáhl ji na náměstí. Kníratý trubač zanedlouho z plných plic zafoukal do své trouby a druhý den trhu mohl začít.

Matěj pro samý shon dokonce na chvíli zapomněl i na muže ve žlutém plášti. U jeho stánku se totiž opět tlačila spousta lidí a každý z nich si něco vybral. Z pultu tak ubýval jeden džbán za druhým, až na něm nezůstalo vůbec nic.

To už bylo skoro poledne a Matěj si mohl za pás spokojeně upevnit napěchované váčky plné mincí a vydat se na cestu domů.

Když procházel pod mohutnou hradební věží, ve které se nacházela brána vedoucí na západ, jeden ze zbrojnošů na něho přátelsky zavolal: „Co tak brzy, Matěji?“

„Už mám prodáno!“ odpověděl Matěj a ukázal na prázdnou káru, kterou táhl za sebou.

Potom už však vykročil na prašnou cestu a krok za krokem se ubíral k domovu.

„Ó, kdybych tak měl koně — to bych se nemusel tak lopotit,“ zatoužil, když kolem něj proběhl rychlý posel na koni a zvířil za sebou oblak prachu. Vlastního koně si Matěj odjakživa přál, ale i když už na něj dlouho šetřil, ještě si ho nemohl dovolit.

Po třech hodinách chůze, během kterých na něho z bezmračného nebe pražilo slunce, dorazil k malému hostinci stojícímu přímo u cesty. Jmenoval se „U zlá-

maného kola“ a na tmavě hnědém vývěsním štítu byl skutečně namalovaný vůz s ulomeným kolem.

Matěj se dlouho nerozmýšlel. Měl úmornou žízeň, a tak svou káru postavil do řady mezi ostatní (hostinec musel být velmi oblíbený, protože všude okolo stála spousta odstavených povozů a uvázaných koní) a vešel dovnitř.

I když místnost osvětlovalo několik hořících loučí zavěšených v držácích podél stěn a také oheň plápolající v peci, musel si Matěj chvíli zvykat, než v tom šeru něco uviděl. Potom se rozhlédl, jestli někde nenajde malý stolek jen pro sebe, ale vzhledem k tomu, že všude bylo plno, přisedl si k nějakému bělovlasému starci v šedém kabátě. Matěj se sice podivil, jak může někdo v takovém vedru nosit kabát, ale pak už si přestal muže všimnout a objednal si velký korbek dýňové šťávy. Jakmile mu ho hostinský přinesl, hned z něj dobrou polovinu upil, natáhl si pod stolem nohy, aby si před další cestou odpočinul, a trošku přivřel oči.

Náhle však jeho pozornost upoutal kus žluté látky, který se mihl u stolu v zadní části hostince. Matěj okamžitě zbystril, jenže zakrátko ke svému zklamání zjistil, že to si jen nějaká žena nasazovala žlutý šátek, protože se právě zvedala od stolu a chystala se odejít.

Přesto se Matěj začal po krčmě rozhlížet s větším zájmem. Ze svého místa měl dobrý rozhled na celý lokál, a tak očima postupně přejížděl od jednoho stolu ke druhému a pečlivě si prohlížel každého hosta. Nedělal si moc velkou naději, že by kupce potkal právě tady, ale nakonec proč to nezkusit?

„Hledáte někoho, mladý muži?“ ozval se zničehonic stařec v kabátě, který seděl u Matějova stolu.

Co měl Matěj odpovědět? Že vyhlíží kupce, kterého včera zahlédl ve městě a který vypravoval zajímavé zvěsti? Sám věděl, že tady se ho nedočká. Ale protože v něm starcovy modré oči budily důvěru, nakonec se odhodlal a řekl: „Včera jsem zaslechl něco o nějaké Temné zemi. Vypravoval o ní jeden kupec, ale neslyšel jsem ho pořádně, a tak se ho snažím najít. Asi se už dávno vydal úplně jiným směrem.“

„Ach tak,“ pokýval stařec hlavou a znovu se pustil do své misky fazolí.

„Vy jste o ní náhodou neslyšel? O Temné zemi?“ zkusil to Matěj.

Bělovlasý stařec nejprve v klidu spořádal další tři sousta fazolí, a až když byla jeho miska prázdná, položil lžící na stůl vedle misky a otřel si ústa kusem látky, který vytáhl odněkud ze záhybů svého kabátu.

„Nejen že slyšel, já jsem v ní dokonce byl,“ odpověděl nakonec klidně, když si ubrousek zastrčil zpět.

Matěj zprvu ani nemohl uvěřit, že slyšel správně. Chvilí jen tak seděl s vykulenýma očima a pootevřenou pusou, než se konečně vzchopil a pak ze sebe — jako by se zničehonic protrhla hráz — vychrlil: „Jaké to tam je? Opravdu je král tak zlý, jak kupec říkal? A co ty obludy, co jsou zač? Nějaká zvířata? Nebo snad strašidla? A proč s králem nikdo nebojuje?“

„Pomalů, pomalů,“ rozesmál se stařec. „To je spousta otázek najednou! Ale pokusím se ti odpovědět. Jaké to tam je? Inu, jaké by to tam mohlo být, když je celá země svírána strachem, když si v ní nikdo nemůže být jistý svým životem a když už si ani přátelé nepomáhají, protože se bojí, že by na ně mohl dopadnout hněv popudlivého krále. Ani slunce tam nesvítí — pořád je

schované za temnými mraky, které se líně převalují nad tou zpustošenou zemí.“

„A to se nikdo nezkusil tomu zlému králi postavit?“

„Občas to někdo zkusí, to ano. Ale co zmůže pár osamělých bojovníků, když proti nim stojí celá králova družina? A kdyby jen ta! Slova nestačí na to, abych popsal, jaké obludy se tou zemí potulují a ničí vše, co jim přijde do cesty. A král tyto příšery dokáže využívat a přimět je, aby mu sloužily.“

Občas to někdo zkusí... To Matěj vůbec nechápal. Proč jen někdo?

„Když pod tou hrůzovládou trpí všichni lidé, proč se králi nepostaví všichni? Bojí se?“ zeptal se nahlas.

„To je na tom to nejsmutnější,“ pokýval starý muž hlavou. „Většina lidí už totiž zapomněla, že kdysi žila jinak, že kdysi i jejich království bylo krásné a sluncem prozářené. Tak dlouho už žijí v temnotě, že si na ni zvykli a přestali toužit po něčem lepším.“

Matěj se zamyslel. To, co se právě dozvěděl, bylo ještě horší, než si vůbec dokázal představit. Litoval všechny, kteří musí kdesi v dáli pod tím hrozným útlakem žít, a ještě smutnější byl z toho, že nevěděl, jak by jim pomohl.

„Proč se na Temnou zemi vůbec ptáte, mladý muži?“ otázal se stařec.

„Protože si myslím, že by těm lidem měl někdo pomoci,“ odpověděl mu Matěj.

„To by určitě měl,“ usmál se muž v kabátě a podíval se mu přitom přímo do očí. „Ale já už teď musím jít, mám ještě spoustu práce,“ řekl a zvedl se od stolu. A dříve než stihl překvapený Matěj cokoli říct, propletl se mezi stoly ke dveřím a vyšel jimi ven.

Až ve chvíli, kdy se za ním zavíraly dveře, se Matěj vzpamatoval. Rychle vyskočil a proběhl kolem skupinky odcházejících lidí. Ve dveřích se však srazil s nově příchozími návštěvníky.

„No, no, kam tak zhurta?!“ zvolal jeden z nich, ale pak s dobráckým úsměvem ustoupil a Matěj vyběhl ven. Starý muž už seděl na svém koni, který neklidně podupával uprostřed vyprahlé cesty. Zdálo se však, že stařec přece jen na něco čeká, protože se díval směrem ke dveřím hostince.

„Mimochodem, jmenuji se Artur,“ prohlásil s lehkou úklonou, když se v nich Matěj objevil. Hned nato ovšem koně obrátil a odcválal pryč.

„Počkejte!“ zavolal za ním Matěj. Měl ještě spoustu otázek, které by starci rád položil, ale veškeré volání bylo málo platné. Šedý kabát se nezadržitelně vzdaloval a s ním i naděje, že by se Matěj dozvěděl něco dalšího.

S povzdechem se proto vrátil do hostince, aby zaplatil za šťávu, a pak už si vyzvedl svou káru a vydal se na další cestu. Na nebi se mezitím objevily tmavé mraky a také se zvedl silný vítr, který pročesával koruny stromů, až se se šuměním ohýbaly.

Matěj přidal do kroku. Domů to měl ještě kus cesty, a jak se zdálo, blížila se pořádná bouře. Fučení větru stále sílilo a přibývalo také mraků, které se hrozivě stahovaly, až vytvořily jednolitý záhal, jímž už ani slunce neprosvítalo.

První kapky ho ale naštěstí zastihly, až když už byl na dohled od své rodné chaloupky. Ta stála na úbočí svahu a byla celá ze dřeva, kromě severní stěny, kde se nacházel kamenný krb. Ve zbylých stěnách měla po jednom okénku, ale protože už byly zavřené okeni-

ce, nebylo možné okna takto zdálky rozeznat. Jedinou známkou toho, že je někdo doma, tak byl třepotavý kouř, který se valil z komína, aby se hned poté rozptýlil ve větru.

V chaloupce žili jen Matěj a jeho sestra Pavlína. Rodiče jim zemřeli před několika lety a od té doby se o sebe museli postarat sami. Hrnčířská dílna jim však vynášela dost na to, aby se uživilí a aby mohli sem tam něco na svém domečku opravit, a víc nepotřebovali.

Když už Matějovi zbývalo k domovu posledních pár kroků, otevřely se dveře. Objevila se v nich dlouhovlasá dívka v jednoduchých béžovohnědých šatech přepásaných tmavým koženým páskem. Ustaraně vyhlédla ven, ale jakmile spatřila bratra, zaradovala se a popoběhla k němu, až ji světle kaštanový cop na zádech poskakoval.

„To jsem ráda, že jsi tady. Už jsem o tebe měla strach!“ zvolala a pohlédla k nebi, na kterém se zrovna zablýsklo.

Společně vešli dovnitř. V krbu napravo od dveří praskal oheň a zahříval polévku, která bublala v kotlíku zavěšeném na zčernalém řetězu. U protější stěny stál starý hrnčířský kruh, kolem něhož se kupila spousta rozpracovaných váz, a hned vedle byl malý stolek, na kterém ležely mističky s barvami a několik štětců.

„Máš hlad?“ zeptala se Pavlína, a když Matěj přikývl, nabrala z kotlíku do dvou misek polévku a položila je na stůl stojící uprostřed místnosti.

Obvykle Matěj své sestře u jídla vypravoval, co zažil ve městě a jak se mu dařilo na trhu. Tentokrát však seděl mlčky a přemýšlel o tom, co mu řekl ten neznámý stařec v šedém kabátu. Proč jen se choval tak tajemně? Proč se zničehonic zvedl a odešel? A proč přes to všechno pokládal za nutné se nakonec představit?

Venku mezitím propukla bouře naplno. Okenice klepaly o rám oken, jak se do nich opírala vichřice, do doškové střechy šumivě bubnoval prudký liják a v komíně to jen hučelo.

„Stalo se něco?“ ozvala se Pavlína, protože si všimla, že bratr nepřítomně svírá v ruce lžíci, jako by ani nezpozoroval, že už dojedl.

Matěj krátce zaváhal, ale potom sestře povyprávěl o kupci ve žlutém plášti, o tom, jak ho včera hledal po celém městě, a také o tom, jak dnes „U zlomeného kola“ potkal zvláštního starce, který se podle všeho jmenoval Artur.

Když domluvil, nastalo v chaloupce úplné ticho. Jen oheň v krbu nepokojně plápolal a vrhal na stěny tančující stíny.

Pavlína nic neříkala a Matěj také mlčel. V průběhu svého vyprávění si totiž uvědomil, že v něm pomalu začíná zrát rozhodnutí. Čím dál tím více toužil najít bělovlasého Artura, vypravit se do té Temné země a vypátrat, jak by mohl lidem žijícím pod krutovládou tyрана pomoci. Jenže nevěděl, jak to šetrně sdělit sestře.

„Já...“ začal opatrně, „já bych se tam rád vydal,“ řekl nakonec. Věděl, že to bude znít směšně, ale od chvíle, kdy o Temné zemi poprvé uslyšel, se prazvláštne cítil svázán s osudem tamních lidí.

„Půjdu s tebou,“ odpověděla Pavlína odhodlaně a ani přítom nemrkla.

„Ale vždyť já ani nevím, kde to je!“ namítl Matěj udiveně. „Už jen samotná cesta může být dlouhá a nebezpečná. A to nemluvím o tom, jaká nebezpečí by na mě čekala, kdybych tam jednou skutečně došel. Podle toho, co říkal Artur, se tam na každém kroku pohybují

obludy, které jsou tak hrozné, že mi to ani nedokázal popsat.“

„I tak,“ nedala se Pavlína.

Matěj chtěl ještě něco odpovědět, ale vtom se to stalo. V rohu místnosti se objevila bílá záře, ze které vyšlehly paprsky, před nimiž si oba sourozenci museli zakrýt oči. Matěj vůbec nechápal, co se to děje. Světlo však bylo stále silnější a silnější, až se Matějovi zdálo, že každou chvílí oslepne. Když se ale nakonec přece jen odvážil trochu podívat mezi prsty, viděl, že z té oslnivé záře se k nim ladnou chůzí přibližuje jakási spanilá ženská postava celá zahalená v bílém rouchu, jehož záhyby vlály všude kolem ní.

„Bílá víla!“ vydechl šeptem. Už mnohokrát slyšel o zářivé víle, jasné paní, která se objevovala tam, kde jí bylo potřeba, aby pomohla komukoliv, kdo se ocitl v nesnázích. Jenže ještě nikdy ji nespatriil.

A pak, když už byla záře nejjasnější, udělala Bílá víla další krůček a ocitla se přímo u nich v chaloupce. Na hlavě měla korunku z matných perel a stříbrné vlasy se jí blýskavě třpytily, jako by je měla posety hvězdami.

„Zdravím vás,“ řekla na uvítanou, aniž by přitom pohnula usmívajícími se rty. Matěj ji však slyšel více než zřetelně. Bylo to, jako by se její zvonivý hlas ozýval nejen všude okolo, ale také přímo v něm.

„Je pravda, že chcete pomoci lidem v Temné zemi, aby už se nemuseli sklánět před zlým vladařem?“ zeptala se jich Bílá víla laskavým hlasem.

Matěj ze sebe stále nedokázal vypravit ani slovo, a tak za ně za oba odpověděla Pavlína: „Ano, chceme.“

„Dobrá,“ přikývla Bílá víla a její hlas jako by se odrážel od všech stěn. „Zítra se vydejte na cestu. Jděte pořád

na sever, dál a dál, až už si budete myslet, že to dále ani nejde. Tohle vám však vždy ukáže cestu,“ řekla a rukou ukázala na stůl, na němž se v záři bílých paprsků objevily dva stříbrné předměty.

„A nezapomeňte,“ dodala ještě, „když mě budete potřebovat, budu vám na blízku!“

A pak najednou záře pohasla stejně rychle, jako se předtím objevila, a Bílá víla byla ta tam. Matěj s Pavlínou se na sebe podívali a byli by si málem i řekli, že se jim to všechno jenom zdálo, kdyby na stole mezi nimi skutečně neležely dva stříbrné řetízky s jakýmsi lesklými medailonky.

Matěj vzal jeden z medailonků do ruky. Z jedné strany byl celý hladký, ale když se na něj podíval blíže, všiml si, že je na něm vyrytý nějaký květ.

„Sněženka!“ zvolala Pavlína, která si se zájmem prohlížela druhý řetízek. „Přesně takovou měla Bílá víla na svém čele!“

Matěj přešel po vyryté sněžence palcem a pak medailonek obrátil. Na druhé strany našel sklíčko a pod ním malou černou strelku.

„Vždyť je to kompas!“ usmál se a zkusil medailonkem zatočit. A skutečně — ať ho natočil, jak chtěl, strelka se vždy otočila přesně jedním směrem: na sever.

II.

U krbu a výhně

Vzhledem k tomu, že se kvapem blížila noc, byl nejvyšší čas, aby se začali chystat na zítřejší cestu. Pavlína otevřela velkou truhlu a vytáhla z ní dva cestovní pláště. Teď v létě je sice nepotřebovali, ale později se jim určitě budou hodit. Potom do dvou brašen sbalila nějaké to jídlo, křesadlo a troud, aby si měli jak rozdělat ohýnek, a spoustu dalších užitečných drobností, které by mohli potřebovat.

Matěj mezitím pořádně nabrousil dvě dýky, jednu větší (tu si upevnil za opasek on) a jednu menší (tu si dala za pás Pavlína). Potom z rohu místnosti odtáhl lůžko a klekl si na zem tam, kde až doteď stálo. Kloubem ukazováčku začal poklepávat na různá místa podlahy, až dutý zvuk konečně prozradil jedno nepřitlučené prkno. Opatrně ho zvedl a rukou zašátral v díře, která se objevila pod ním. Po chvílce z ní vytáhl velký kožený váček, v němž to pěkně zachřestilo.

Váček byl převázán provázkem a ukrýval v sobě všechny úspory, které Matěj s Pavlínou za poslední roky zvládli našetřit. Matěj provázek rozvázal a obsah váčku vysypal na stůl. Pak k tomu přidal i výdělek, který si dnes přinesl z trhu, a rukou tu kupku zlatých mincí rozhrnul.

„To je vše, co máme. Jen nevím, jak dlouho s tím vystačíme,“ řekl s obavami.

„Bílá víla určitě ví, že nejsme žádní boháči. Když budeme potřebovat peníze, určitě se něco najde,“ odpověděla mu s jistotou v hlase Pavlína, a tak Matěj rozdělil

mince do několika menších měšců, které si oba poschovávali v různých částech oděvu.

A pak už bylo načase jít spát. Noc byla klidná, zuřivá vichřice se už dávno uklidnila a i mraky se protrhaly, takže na nebi sem tam vykoukl i srpek dorůstajícího měsíce.

Matěj však oka nezamhouřil. Ležel jen tak na zádech a pozoroval dřevěný strop, který byl osvětlen vyhasínající září krbu a po kterém občas proběhl drobný pavouk. Věděl, že by se měl poslední noc strávenou v pohodlí svého lůžka pořádně vyspat a načerpat sil, jenže nedokázal přestat myslet na cestu, která je čekala.

Celé to bylo tak nepředstavitelné! Ještě včera byl obyčejným hrncířem, který prodával své zboží na městském trhu, a už zítra se má vypravit na putování do dalekých končin, aniž by přitom věděl, co ho tam čeká. Jak dlouho budou muset jít? A jak vlastně zjistí, co mají hledat? Vždyť Bílá víla jim řekla jen to, ať jdou stále na sever. Ale co potom? Co až Temnou zemi skutečně najdou? Jak mají oni, dva mladí lidé, tamním lidem pomoci, aby se osvobodili od zlého krále? Vždyť jediné, co umí, je vyrábět džbány a malovat je!

Škoda, že Bílá víla zmizela tak rychle — ještě na tolik věcí by se jí rád zeptal! A tak zatímco mu v hlavě vířily všelijaké myšlenky a představy, venku se začali ozývat první ptáci a černá obloha dostávala světlejší odstín.

Byl nejvyšší čas vstávat. Probudil proto Pavlínu a šel ještě jednou překontrolovat, zda mají sbaleno všechno, co si chtěli vzít s sebou.

Po vydatné snídani vyšli s brašnami přehozenými přes rameno před chaloupku, naposledy se na ni zadívali (vždyť kdoví jestli ji vůbec ještě někdy spatří!) a pak už vyrazili na cestu.

Udělal se krásný, téměř bezmračný den, a tak si Pavlína zasněně pozpěvovala:

*V dálce v horách plamen svítí,
chtěla bych tam k němu jíti,
ohřát ruce v jeho záři,
zas mít úsměv na své tváři,
a tak kráčím prachem cest,
přes skály i kolem měst,
a i kdyby vítr vál,
lesem, plání půjdu dál.*

Zakrátko se připojili k říčce Modravě a dali se proti jejímu proudu směrem na sever. Šli mezi rozlehlými poli, potom zase skrz prosvětlené listnaté lesy plné voňavého mlází, prošli několika vesnicemi, až se cesta začala pomalu ale jistě zvedat a mířit do kopců, v jejichž hloubi Modrava pramenila.

Stoupání začalo pozvolně, jenže potom už bylo čím dál tím strmější, takže namáhavě oddychovali a jednou se museli dokonce na chvíli posadit do trávy na kraji cesty, aby si odpočinuli.

Nakonec se ale dočkali a došli až na místo, kde byl v zemi zatlučený kůl a na něm dvě staré, deštěm do tma va zbarvené směrovky. Na té, která ukazovala směrem, odkud přišli, bylo napsáno: „Buková země“, a vedle nápisu byly nakresleny tři bukvice. Druhá směrovka ukazující na opačnou stranu hlásala: „Jabloňové království“, a kromě toho měla na sobě nakreslenu rozložitou jabloň.

Matěj v Jabloňovém království ještě nikdy nebyl, ale protože střelka kompasu neomylně ukazovala do roz-

sedliny přímo před nimi, vydali se tudy. Cesta už byla o něco užší a rozbitější a hlavně byla celá ponořená do stínů vysokých, hustě rostoucích stromů. Matěj proto kompas ani neschovával a stále kontroloval, jestli náhodou v přítmí lesa někde neodbočili špatně.

Když po pár hodinách z tmavého hvozdu vyšli, velmi se jim ulevilo. Ocitli se v širokém údolí, kterým se táhla silnice. S hrkotáním po ní jezdily velké i malé povozy, do nichž byli zapřaženi koně nebo oslíci, a procházeli po ní lidé jdoucí za svou prací.

Ještě než se Matěj s Pavlínou ve všem tom ruchu rozkoukali a zjistili, kudy se mají dát dále, zastavil u nich jeden velký vůz, který byl plně naložený senem.

„Kam máte namířeno?“ zavolal na ně jeho vozká zvesela, protože si všiml, že poutníci postávají na kraji silnice trochu nejistě.

„Na sever,“ usmála se na něho Pavlína.

Starý vozká nejprve nad tou neurčitou odpovědí jen povytáhl obočí, ale pak jim přesto přátelsky nabídl: „Tak jestli chcete, kousek vás svezu.“

A tak si sourozenci vylezli na vůz a zabořili se do hromady sena. Vozká mlaskl na svého koníka, cukl opratěmi a povoz se dal s trhnutím do pohybu.

Matěj se cítil náramně. Ležel na zádech, protahoval si unavené nohy a pozoroval jasnou oblohu nad sebou. Takto by tedy dokázal cestovat dlouho!

Jenže vozká nakonec zastavil, protože dojel ke svému domovu.

„Tady se musíme rozloučit,“ řekl jim. „Leda byste u nás chtěli přenocovat a pokračovat až zítra,“ navrhl ještě, když sourozenci slezli z té velké kopy sena a ocitli se znovu na zemi.

Ale jelikož se slunce zatím nesklánělo k obzoru, rozhodli se Matěj s Pavlínou, že využijí světla a zkusí dojít co nejdále. Utábořili se až o pár hodin později, když už začala padat tma a oni neviděli na cestu.

Takto putovali Jabloňovým královstvím mnoho týdnů. Každý den šli od rána do večera, občas je někdo svezl a občas poprosili někde o přístřeší — to když se spustil velký liják a jim se nepodařilo najít žádný úkryt.

Zásoby, které si nesli z domu, už dávno zmizely a ubývalo také peněz ve váčcích. Někdy zaháněli hlad jablky, kterých v této zemi rostlo na každém kroku přehršel, ale nakonec — když už léto dávno přešlo v podzim — museli pomalu začít přemýšlet o tom, jak přečkají zimu. Bylo totiž čím dál tím chladněji, a kdyby měli každý den nocovat v nějakém hostinci, brzy by jim došly peníze.

„Budeme si muset najít nějakou práci,“ řekla Pavlína, když jednoho dne odpočívali na pařezech u cesty a radili se, co podniknout dále.

„Ale Bílá víla řekla, ať jdeme na sever do Temné země. Jak bys tam chtěla jít, kdybychom museli někde pracovat?“ namítl Matěj.

„Nějak si na další cestu vydělat musíme. A navíc se blíží zima. Pokud budou závěje, stejně by se nám šlo špatně.“

„A nezkusíme se raději zeptat Bílé víly? Třeba nám nějak pomůže, abychom neztráceli čas. Vždyť říkala, že nám bude na blízku,“ nenechal se odradit Matěj, ačkoliv nevěděl, jak by ji měl přivolat.

„To se jí chceš ptát, co máme dělat, když nám dochází peníze? Určitě má spoustu důležitější práce, než nám pomáhat s něčím takovým. Až ji budeme opravdu po-

třebovat, určitě se sama objeví,“ trvala na svém Pavlína.

A tak se jednoho večera zastavili v malé vsi plné porůznu roztroušených domků a všelijakých stavení. Ze všech komínů už čile stoupal neposedný kouř a všude bylo patrné, že se lidé chystají na zimu.

Matěj si pořád myslel, že by bylo lepší zkusit pro jistotu nějak zavolat Bílou vílu, aby jim poradila, ale přesto nakonec zabouchal na dveře jednoho skromného domku. Potom od nich poodstoupil a čekal, zda jim někdo otevře. Chvilku jen tak postávali a choulili se ve svých kabátech, protože zrovna foukal studený vítr. Stále se nic nedělo. Matěj se ohlédl po Pavlíně a pak zkusil zabušit ještě jednou.

„Co je to tady za rámus?“ ozval se najednou nalevo od nich hluboký hlas.

Otočili se a spatřili urostlého muže s rozcuchanými černými, místy už prošedivělými vlasy a ještě rozcuchanějšími vousy téže barvy. Měl na sobě tmavohnědou koženou zástěru, která mu sahala málem až k zemi, a v ruce třímal těžké kladivo.

„Chtěli jsme se zeptat, jestli by se tu pro nás nenašla nějaká práce na zimu?“ odpověděla Pavlína.

Muž se na sourozence zadíval zpod hustého obočí a chvíli si je měřil od hlavy až k patě, až si Matěj myslel, že se na ně rozkřikne a vyžene je.

„Pojďme dovnitř,“ řekl však muž nakonec a kývl ke své chalupě. „Rozdělám oheň a promluvíme si.“

Až teď si Matěj všiml, že kouř, který tancoval nad střechou, nevychází z komína tohoto domku, ale odněkud zpoza něj. A pak mu to došlo. Muž byl určitě kovář a vzadu za domem měl svou dílnu.

Vešli dovnitř. Muž se ze všeho nejdříve věnoval krbu,

a tak Matěj s Pavlínou mezitím tiše stáli za jeho zády a rozhlíželi se kolem sebe. Domek působil poněkud bezútěšným dojmem. Staré závěsy na oknech už se na mnoha místech proděravěly, všechen nábytek byl zašlý a otlučený a scházely tu i jakékoliv ozdoby, které by tu strohou pošmournost trochu rozveselily.

Když z hromádky dříví konečně vyšlehly první plameny, vzal kovář černou konvici s vodou a zavěsil ji nad oheň. Potom se obrátil zpět k sourozencům a ukázal na malý stolek v rohu místnosti. Matěj s Pavlínou se tedy posadili a zakřiknutě čekali, co bude dál.

Muž nepromluvil, dokud všem třem nenachystal čaj. Až když na stole stály hrnky plné horké tekutiny, přisedl si k hostům a spustil: „Říkali jste, že chcete práci na zimu. Potom půjdete dál?“

„Ano,“ odpověděl Matěj. O tom, kam mají namířeno, zatím s nikým nemluvili, a tak to dál nerozváděl.

„Inu, pomoc v dílně bych uvítal,“ řekl kovář rozvážně a jeho hlas přece jen zněl už o něco srdečněji. A na Pavlínu promluvil ještě vlídněji: „I pro tebe by se tu našla práce,“ řekl a máchl rukou kolem sebe. „Už čtyři roky jsem vdovec, a jak vidíš, mému domku schází ženská ruka. Kdybys mi ho zvládla trochu zútulnit, udělala bys mi velkou radost.“

„Ráda,“ přikývla Pavlína.

A tak se dohodli, že na zimu zůstanou tady. Matěj musel každé ráno brzy vstát a jít do dílny rozdmýchat oheň a během dne potom kováři pomáhal, s čím bylo potřeba. Čistil a urovnával všechna kladiva, vyměňoval trny v kovadlině, přikládal uhlíky do výhně, foukal do ní měchem a dlouhými kleštěmi přidržoval na kovadlině to, na čem kovář zrovna pracoval.

Přitom s nadšením pozoroval, jak se pod rukama mohutného muže rodí nejrůznější stojany a svícny, nástroje pro práci na poli i v domácnosti nebo třeba spony do vlasů či šatů.

„Chtěl by sis to taky zkusit?“ zeptal se jednou kovář dobrotivě, když viděl, že Matěj nemůže od jeho práce oči odtrhnout.

„Ano!“ zajásal Matěj a hned se chopil nabízeného kladiva a malých kleští.

„Jedna truhlice se mi špatně otevírá a potřeboval bych nový pant, podívej,“ řekl kovář a ukázal mu ten, který už byl celý zohýbaný.

Matěj na nic nečekal, vzal do kleští kovový prut a strčil ho mezi žhavé uhlíky ve výhni. Potom ho hned vytáhl, přiložil na kovadlinu a začal do něj vší silou bušit kladivem. Jenže ať se snažil, jak chtěl, prut byl stále stejný.

„Nesmíš být tak netrpělivý,“ smál se kovář. „Železo musíš nahřát pořádně, jinak nebude tvárné. Podívej,“ řekl a sám pak jeden prut vložil do výhně a počkal, dokud nezačne rudě žhnout.

„Vidíš, teď už ho můžeš vytvarovat tak, jak potřebuješ,“ dodal po chvíli a na kovadlině do prutu několikrát uhodil kladivem, až se celý stočil.

Matěj ho tedy zkusil napodobit a poctivě čekal, dokud se jeho prut také nenahřeje. Až potom ho začal kladivem rozklepávat a kleštěmi zkracovat tak, aby připomínal jeden z dílů pantu, který mu kovář ukázal. Mnohokrát se přitom spletl a pak ho mrzelo, že musí tak dlouho čekat, než se kov znovu nahřeje, aby ho mohl vytvarovat lépe. O co snadnější to bylo s hlinou! Tu stačilo namočit a byla vláčná, takže z ní pak mohl

vytočit ty nejkrásnější hrnce, jaké svedl. A nemusel přitom ztrácet čas neustálým nahříváním.

Přes všechny tyto útrapy však vytrval, a tak po necelém týdnu mohl kováři ukázat svůj výtvar. S napětím pak sledoval, jak kovář pant přitlouká k truhlici a jak zkouší víko zavřít a znovu otevřít. Když se to povedlo, zajásal Matěj tak, že ho muselo slyšet půl vesnice.

„Dobrá práce,“ chválil ho kovář.

Pavčina se mezitím pustila do zútulňování domku. Nejprve svésila staré závěsy, a protože se jí málem rozpadly v ruce, rozhodla se, že ušije nové. Musela obejít všechny sousední vesnice, než sehnala nějakou pěknou látku, ale potom se dala do práce a za pár dní bylo hotovo. A když pak ještě namalovala tři obrázky a pověsila je na zeď, začal se kovář nad tou proměnou rozplývat.

„Už to tady začíná vypadat, jako když ještě žila moje žena,“ říkával často.

Jednoho dne přijel do kovárny jakýsi zbrojnoš. Matěj zrovna odběhl s proutěným košem pro další zásobu dřevěného uhlí, a tak neslyšel, na čem se muži domlouvají. Brzy se to však dozvěděl.

„Máme vyrobit deset mečů pro hradní stráž!“ oznámil mu kovář potěšeně a hned začal bušit do zárodku prvního z nich.

Jakmile byl pak meč hotový a jeho rukojeť omotaná kůží, Matěj se na něj nemohl vynadávat. Neustále po něm pokukoval a vždycky, když kovář na chvíli opustil dílnu, přišel až k němu a prsty zlehka přejel po jílci.

Jednou dokonce neodolal a zkusil si meč potěžkat v ruce. Zavřel oči a představoval si, jaké by to bylo, kdyby patřil jemu. Párkrát s ním švihl jen tak do vzduchu, jako by bojoval s nějakým nepřítelem, a nakonec zkusil

i pár neobratných výpadů. Úplně přitom přestal vnímat čas, takže když se otočil, aby probodl protivníka, který na něho v jeho představách útočil zezadu, s hrůzou zjistil, že se na něho zpod hustého obočí dívají kovářovy přísné oči.

V tu chvíli v Matějovi hrklo tak, že by se v něm krve nedořezal. Poplašeně položil meč zpátky na místo, zahnaně se zadíval do země a čekal, až se spustí křik.

Ten ale nepřišel. Namísto toho si kovář Matěje ještě jednou změřil pohledem a pak se beze slova vrátil k výhni a pokračoval v práci na dalším meči.

Matěj rozpaky nevěděl, co by řekl. Celé odpoledne chodil kolem kováře téměř po špičkách, snažil se mu pomáhat ještě usilovněji než kdy dříve a se srdcem až v krku přemýšlel, jak moc se na něj kovář zlobí. V duchu už se pomalu smiřoval s jakýmkoliv trestem a jen tiše doufal, že se kovář nehněvá natolik, aby ho ještě teď uprostřed zimy vyhnal.

Venku už se smrákalo, když kovář zničehonic promluvil: „Chtěl by ses naučit šermovat?“ zeptal se. Hlas měl přitom úplně klidný a vůbec to nevypadalo, že by se zlobil.

Matěj nemohl uvěřit svým uším. Zalupal po dechu a nakonec ze vypravil sebe přidušené: „Ano!“, ale přesto se ani neodvažoval doufat, že by se mu toto přání mohlo vyplnit.

„Dobrá,“ odpověděl kovář po chvíli, která se Matějovi zdála jako věčnost. „Každý den po práci spolu budeme cvičit.“

Matějovi spadl kámen ze srdce. Stěží potlačil veselé zavýsknutí a ještě více se zaradoval, když se dozvěděl, že začnou už dneska. Bylo to poprvé, kdy se těšil, až

si kovář na konci dne svleče svou mohutnou zástěru a zavěsí ji na hřeb zabítý do stěny.

Když se tak konečně stalo, Matěj celý natěšený vyběhl ven a nedbaje zimy čekal, až si kovář omyje ruce a obličej ve velké kádi a přijde za ním. Po chvíli se dočkal, ale trochu ho zklamalo, když si všiml, že jeho učitel nese namísto mečů jen dvě dřevěné hole.

„Věř mi, že takhle to bude bezpečnější,“ zasmál se kovář. „Vždyť bys mi usekl ruku. Anebo sobě.“

A tak se Matěj začal učit, jak má správné stát, jak má meč držet, jak se má v souboji krýt, co má udělat, když na něho někdo zaútočí, a nakonec také to, jak má na nepřítele zaútočit on, aby ho přemohl.

Trvalo dlouho, než se to všechno naučil. Mnohokrát upadl, schytl několik pořádných ran holí a někdy ho ruce bolívaly tak, že v nich hůl už téměř ani neudržel. Ale nevzdával se a horlivě se snažil dál.

Mezitím pokračovali také v práci u výhně, a tak když jednou znovu přijel onen zbrojnoš, mohli mu výměnou za pořádný měsíc grošů odevzdat deset krásných mečů.

K Matějově údivu si však kovář nedopřál zasloužený odpočinek, ale namísto toho hned začal vyrábět další meč. Pracoval na něm několik dní, a když Matěj spatřil tu nádheru, úplně oněměl. Dlouhá čepel byla ostrá jako břitva, jílec byl potažen měkkou, poddajnou kůží, plochy kruhové hrušky se leskly jako zrcadla... To musel být meč snad pro samotného krále!

Matěj se však bál zeptat, pro koho je meč určen, a kovář sám od sebe nic neprozradil. Jen jednoho dne, kdy už sníh na stráních měkl a tál a zmrzlé rampouchy, které visely na střechách, odkapávaly jako divé, jim rá-

no řekl: „Musím na pár dní pryč. Však to tady beze mě určitě zvládnete.“

Matěj tedy zůstal v dílně sám. Sem tam sice za ním někdo ze vsi přišel s tím, že potřebuje něco opravit, ale jinak neměl co na práci, a tak často chodil obdivovat velký meč, který teď stál opřen v rohu dílny a čekal na svého nového majitele. Tentokrát se ho však neodvážil ani dotknout.

„Zanedlouho bychom měli vyrazit,“ ozvala se za jeho zády Pavlína.

Matěj se k ní otočil a pokýval hlavou. Ano, sníh zmizí co nevidět, a tak budou moci jít dále. Na okamžik přitom pocítil podivný osten lítosti — zamrzelo ho, že bude muset opustit kováře a jeho dílnu. To jednoduché stavení mu za zimu stihlo přirůst k srdci; vlastně se tu začal cítit skoro jako doma u svého hrnčířského kruhu. Ale Pavlína měla pravdu. Jakmile se ještě trochu oteplí, budou muset jít vstříc Temné zemi, která je čeká někde v dáli.

Když se kovář po pěti dnech vrátil, tvářil se spokojeně. Matěj s Pavlínou se neodvážili vyzvídat, kde celou tu dobu byl, a protože on sám se jim nesvěřil, zůstalo to pro ně záhadou.

Po pár dnech však Matěje poslal se starým povozem pro novou zásobu železných prutů a celý den strávil v dílně sám. Když se Matěj vrátil, už se stmívalo. Sotva tedy složil náklad, vešel do kovářova domku, kde už to příjemně vonělo teplou večeří. Pavlína zrovna seděla s kovářem u stolku a s úsměvem se dívala na nějaký malinký obrázek, který jí ukazoval.

„Takhle vypadala má žena, když jí bylo tolik, kolik je teď tobě,“ říkal jí a také se usmíval.

Pak už ale byl čas na večeři, a tak kovář obrázek schoval do truhličky u své postele a Pavlína mezitím nabrala všem polévku. U jídla toho moc nenamluvili. V místnosti se ozývalo jen tukaní dřevěných lžic o misky a sem tam nějaké to tiché usrknutí.

Po jídle na sebe Matěj s Pavlínou pohlédli a mlčky se domluvili, že teď je ta pravá chvíle, aby se s kovářem rozloučili.

„Musíme jít dále,“ řekl proto Matěj a pohlédl na statného muže, který právě všem třem naléval z černé konvice čaj.

Kovář se nejprve beze slova vrátil ke krbu a položil konvici na jeho římsu. Až pak se otočil zpátky k nim a pokýval hlavou.

„Myslel jsem si to,“ odpověděl vyrovnaným hlasem a k jejich překvapení hned nato odešel z domku. Vrátil se až za nějakou dobu a v náručí nesl dva podlouhlé předměty zabalené do tmavé látky. Když obě věci položil na zem před krb, otočil se zpátky k sourozencům.

„Velmi jste mi pomohli,“ řekl jim. Pak pohlédl přímo na Matěje a dodal: „Tvé šikovné ruce mi budou chybět. Proto doufám, že na své cestě oceníš to, co bych ti rád dal na oplátku.“

Sotva to dořekl, kývl na Matěje, aby přišel blíže, a sehnul se k první ze dvou věcí položených na zemi.

Matěj zvědavě předstoupil a předmět zabalený v hrubé tkanině si od něho vzal. Položil ho na stůl a začal ho napjatě rozbalovat. Odhrnul jeden cíp látky, druhý, třetí... a překvapením vykřikl! V látce se totiž ukrýval nádherný meč — právě ten, který tolik obdivoval a o kterém si myslel, že je určen pro nějakého krále. Navíc k němu byla i zdobená kožená pochva a pásek s přezkou.

To právě překvapení však na Matěje teprve čekalo. Jak tak rukou přejížděl po meči a snažil se vstřebat to, že patří jemu, všiml si, že na hrušce jílce je vyryta sněženka. Stejná, jakou měli s Pavlínou na kompasech, které jim dala Bílá víla.

„Ale...“ vykoktal a ohromeně se podíval na kováře.

Ten už to nevydržel a rozchechtal se tak, až se mu černo-šedé vousy kývaly na všechny strany.

„To si myslíte, že jste jediní, koho navštívila Bílá víla?“ smál se, až se za břicho popadal. „Věděl jsem, že ke mně přijdete, dávno předtím, než jste tehdy zabušili na dveře tohoto domku.“

Matěj byl jako u vytržení. Kovář tedy celou dobu věděl, kdo jsou a kam jdou? Ale proč se ani slůvkem nezmnínil?

Když se statný muž dochechtal, obrátil se pro změnu k Pavlíně: „I ty jsi pro mě udělala velmi mnoho. Díky tobě tato chaloupka znovu vypadá k světu a já se tu poprvé za několik let cítím opět jako doma. A jestli budu něco postrádat ještě více než Matějovy šikovné ruce, tak jsou to tvé písničky.“

A pak se kovář sehnul k zemi podruhé a i Pavlíně, která se na jeho pochvalná slova trochu zapýřila, podal dlouhý předmět zabalený v tkanině. Pavlína ho rozbalovala stejně napjatě jako bratr. Když ho konečně rozmotala, zjistila, že v rukou drží dřevěnou hůl. Na první pohled vypadala obyčejně, skoro jako každá jiná poutnická hůl, ale když ji Pavlína postavila na zem, zjistila, že je poměrně vysoká. Byla dokonce ještě o kousek vyšší než ona sama.

To však nebyla jediná zvláštnost. Úplně nahoře se totiž hůl rozšiřovala, takže vlastně končila hruškovitou

boulí. A uprostřed této boule byl vyřezán otvor ve tvaru kapky, kterým se dalo pohlédnout skrz.

„Tato hůl je z vrbového dřeva. A ne z ledajakého. Dá-
leko odsud roste stoletá vrba, v jejímž dřevě se ukrývá
čarovná síla. Jednu z jejích větví teď držíš ve své ruce,“
vysvětloval jí kovář. A když viděl, jak Pavlína zvědavě
přejíždí prsty otvor v hlavě hole a jak nahlíží dovnitř,
dodal s úsměvem: „Neboj se. Však ty přijdeš, k čemu
slouží.“

III.

Čepice mezi záhony

V kovářově chaloupce zůstali ještě další týden. Kovář jim však nakázal, aby už nepracovali a aby si před dlouhou cestou pořádně odpočinuli. Sám se chopil přípravy jídla, a to nejen na tyto dny, ale také chtěl sourozencům něco nabalit s sebou. Upekł pořádnou dávku pšeničných placek, dal jim spoustu sušeného masa i nějaké to ovoce. A kdykoliv jen zjistil, že se jim do brašny ještě trocha jídla vejde, hned něco přinesl a nacpal to do ní, až téměř praskala ve švech.

„Nejsem tak zdatný kuchař jako ty, Pavlíno, ale snad vám budou i tak chutnat,“ řekl, když jim do světlého uzlíku zavázal několik buchet.

A pak konečně přišel den, na který měli naplánován odchod. Kovář s nimi vyšel před domek a oba je objal. Dlouhým rukávem si přitom nenápadně otíral oči, aby si nevšimli, že má slzy na krajíčku.

„Budete mi chybět,“ pronesl na rozloučenou. „Kdybyste měli ještě někdy cestu touto vískou, slibte mi, že se zastavíte.“

„Velmi rádi,“ slíbila Pavlína, naposledy kováři zamávala a potom už se obrátila směrem, kam neodbytně ukazovala střelka jejich kompasu.

První dny putování měli tolik síly, že šli v jednom kuse od rána až do večera. Matěje to hnalo stále vpřed, a tak rázoval tak, že na něho Pavlína musela jednou, když se do kopce škrábala dobrých dvacet kroků za ním, zavolat: „Zpomal, nestačím ti!“

Po pár týdnech už trochu zvolnili tempo. Procházeli

kopcovitější krajinou a už ani těch sil neměli tolik, co na začátku. A především začali znovu řešit jeden palčivý problém, jenž původně doufali, že zažehnají tuto zimu. Ne že by se od kováře necítili bohatě obdarováni, ale to nic neměnilo na tom, že jim pořád docházely peníze, za které si teď, když se jim brašny opět vyprázdnily, museli kupovat jídlo.

Když na to poprvé přišla řeč, Pavlína opět navrhla, že se podívají po nějaké práci. Matěj už po minulé zkušenosti neodporoval, ale přece se v nitru bouřil proti tomu, že by měli po tak krátké době znovu zastavovat a strávit někde spoustu času. Vždyť takto do Temné země dojdou až jako staří kmeti!

Stále se nevzdal toho, že by jim mohla poradit Bílá víla. Po večerech, když sedávali u ohýnku, který si rozdělali na kraji cesty, proto nenápadně vytahoval řetízek a upřeně pozoroval druhou stranu kompasu, na níž byla vyryta sněženka. Možná, že když bude na Bílou vílu usilovně myslet, třeba nakonec přijde. Vždyť jim vlastně ani neřekla, jak ji mají zavolat, až ji budou potřebovat!

Zatímco si Matěj takto hrával s medailonkem, Pavlína zamyšleně hleděla na hůl, kterou si odnesla od kováře. Zatím ji používala jen k tomu, aby se o ni při chůzi opírala, ale přesto nepochybovala o tom, že ji dostala kvůli něčemu úplně jinému.

Velkou záhadou pro ni byl ten kapkovitý otvor, jenž měla hůl ve své hlavě. Pavlína do něj několikrát strčila prst a přitom cítila, jako by ji tam něco šimralo. Jako by se uvnitř vrbového dříví skutečně skrývala nějaká síla. Jenže ať dělala, co dělala, zatím nijak nepřišla na to, jak by měla hůl používat. Jednou zkusila do otvoru nacpat trochu listí a jít tak celý den, ale protože listí večer, když

ho vytáhla, vypadalo úplně stejně jako ráno (až na to, že bylo trochu zvadlejší), další pokusy vzdala.

Uběhlo několik dní a Matěj přes Pavlíniny stále nálehavější pohledy pořád odkládal rozhodnutí o tom, jak si vydělají na další cestu. Snažil se přes den méně jíst, aby trochu ušetřili, ale sám si uvědomoval, že takto problém oddálí nanejvýš tak o pár dní.

Jedno odpoledne se zničehonic zvedl vítr. Netrvalo dlouho a na obloze se začaly kupit tmavé mraky, ve kterých to hrozivě blýskalo. A pak se najednou spustil takový liják, že si sourozenci stihli tak akorát přetáhnout kapuci přes hlavu a utíkat někam, kde by našli nějak úkryt.

Jenže žádnou skálu ani jeskyni, do které by se mohli schovat, nenašli, takže když nedaleko nich uhodil blesk do jednoho stromu a rozpůlil ho vedví, vyběhli raději z lesa ven. Ocitli se na mokré stráni porostlé mnoha květinami a i mezi obrovskými kapkami deště, které je plácaly do tváří a do očí, si všimli, že dole u potoka stojí několik domků. Nebyla to ani pořádná víska — spíše jen takové seskupení několika hospodářských usedlostí.

Na nic nečekali a seběhli po kluzké trávě dolů. Domy však byly ještě docela daleko, a tak museli proběhnout mezi několika políčky. Jak tak tápali po jedné z blátivých stezek, všiml si Matěj, že na většině polí už ze země pomalu vyrůstají první klásky obilí. Jen jedno pole nebylo vůbec oseté. Někdo ho zatím stihl pouze do třetiny porýt, ale to bylo vše.

Na dlouhé úvahy však nebyl čas, protože doběhli k podlouhlému, bíle natřenému domku. Byl tu docela nepořádek. Na zemi se válely hrábě a motyky, v blátě pod oknem ležel spadlý žebřík a stála tu i dvě vědra

s vodou, která teď za deště přetékala všemi směry a zanechávala kolem sebe velké kaluže.

Jakmile se tím vším propletli a celí zadýchaní stanuli u dveří, Matěj na ně hlasitě zaplácal dlaní. Jenže v tu samou chvíli se z nebe ozval ohlušující hrom, a tak si Matěj nebyl jistý, jestli ho ti vevnitř mohli slyšet. Už už zvedal ruku, aby to zkusil znovu, ale vtom se dveře pootevřely a ve světle ozářené škvíře se objevila postava mladíka držícího olejovou lucerničku. Mohl být přibližně stejně tak starý jako Matěj s Pavlínou a měl světlé vlasy sčesané na pravou stranu hlavy.

„Zastihla nás bouřka, mohli bychom se tady schovat?“ zeptala se Pavlína, když na ně upřel tázavý pohled.

„Určitě,“ přikývl mladík a pustil je dovnitř. Pak za nimi zavřel dveře a ukázal na konec potměšlé chodbičky: „Pojďte, zavedu vás do pokoje, kde se můžete převléct do suchého.“

Místnost to byla docela malá; tak akorát se do ní vešly dvě postele, jeden už od pohledu trochu vratký stolek, stará skříň a drobná kamna stojící v rohu místnosti.

Mladík zavěsil lucerničku na háček vedle dveří a řekl: „Až se převlečete, přijďte do světnice. Počkám vás tam.“

Matěj s Pavlínou tedy ze sebe vděčně svlékli promočené pláště a haleny a oblékli se do náhradního oblečení, které měli v brašnách. Poté se vrátili nazpět do tmavé chodbičky a došli až na její druhý konec. Dveře byly pootevřené, a tak je stačilo zlehka odsunout a ocitli ve větší místnosti ozářené jasnými plameny šlehajícími z krbu. Mladík už na ně čekal.

„Pojďte si sednout ke stolu, určitě budete mít hlad,“ řekl a ukázal před sebe. Na stole byla přichystána ošat-

ka s chlebem a na tmavém podnosu vedle ní ležely kousky nakrájeného masa.

„Abych nezapomněl — já jsem Petr a tohle je můj otec,“ dodal ještě mladík a ukázal do rohu světnice, v němž stála velká postel. Pod tlustou proužkovanou peřinou na ní ležel spící bělovlasý muž s lysým čelem.

„Otec je už od zimy nemocný,“ řekl Petr na vysvětlenou a počkal, než se Matěj s Pavlínou usadí ke stolu. Potom jim sdělil: „Půjdu vám zatopit do komůrky, abyste si mohli usušit věci,“ a odešel.

Sotva zmizel v tmavé chodbičce, pustili se sourozenci hladově do jídla. Matěj se až styděl, jak se tady na návštěvě cpe, když poslední dny jedl jen střídmě, aby ušetřil peníze, jenže chléb i maso byly tak vynikající, že prostě neodolal.

Uprostřed jídla se z postele zničehonic ozvalo zakašlání — starý muž se probral. Ještě ani nestihl pořádně rozlepit oči a už rukou šátral po stolku u lůžka. Když konečně nahmatal hrnek, zkusil se napít, ale zjistil, že je hrnek prázdný.

„Já vám naliju, ukažte,“ nabídla se Pavlína a hned přiskočila k lůžku, aby si od něj hrnek vzala. Potom se rozhlédla kolem sebe, a když si všimla, že nedaleko ohně stojí konvice, přišla k ní a nakoukla dovnitř. Skutečně v ní byl čaj, a tak trochu odlila a odnesla hrnek nazpět nemocnému.

„Děkuji,“ řekl vděčně hospodář, když hrnek přebíral. Posadil se u toho na kraj postele a nohy vsunul do dřevěných pantoflí.

„A jakpak ty se vlastně jmenuješ, děvče?“ zeptal se, když dopil. „Tebe vidím poprvé.“

„Já jsem Pavlína a tohle je můj bratr Matěj. Byli jsme na cestě, ale venku začalo pršet, a tak jsme přišli sem. Petr nám nabídl, že se tu můžeme schovat.“

„Klidně, klidně,“ usmíval se stařík. „I zůstat byste tady mohli, pokud vám není práce cizí. Já už od Vánoc jenom ležím, a tak je Petr na to naše pole sám. Ještě nemáme ani zaseto! S takovou nevím, co budeme příští zimu jíst. Ale kdybyste zůstali a pomohli nám, štědře vám zaplatím!“

Matěj s Pavlínou na sebe překvapeně pohlédli. Že by znovu narazili na někoho, kdo o jejich příchodu už dávno věděl?

„Rádi zůstaneme a pomůžeme vám,“ souhlasil proto Matěj nadšeně. „Ale pak budeme muset jít,“ dodal ještě.

„To mám radost, to mám radost!“ zavýskl stařík pisklavě a oči mu zaplály. Vypadalo to, jako by mu spadl kámen ze srdce. A když se do místnosti vrátil jeho syn, hned mu hlásil: „Petře, jsme zachráněni! Máme pomocníky!“

Když se pak trochu uklidnil, zeptal se ještě: „A kam máte vlastně namířeno.“

„Na sever,“ odpověděl Matěj a zvědavě se na hospodáře podíval.

Ten však nedal nijak najevo, že by takovouto odpověď očekával. Jen pokýval hlavou a řekl: „Na sever? Na sever jsem byl nejdále ve Vydrším údolí. To musíte nejprve přejít tyhle ty kopce,“ máchl rukou k jedné stěně a sourozencům nezbylo než si představit, že tím směrem skutečně nějaké kopce budou, „a pak projít takovým tmavým lesem, který se zdá, že nikdy neskončí. A potom u takové staré chaloupky zatočit doleva, sejít dolů a jste tam.“

„My jdeme ještě dál,“ nadhodil nejistě Matěj, protože ho staříkova reakce zklamala. Čekal nějaký nenápadný úsměv, který by potvrdzoval, že o cíli jejich cesty už

ví od Bílé víly, ale teď to vypadalo, že hospodář vůbec netuší, o čem Matěj mluví.

„Ještě dál? Tak tam už to neznám,“ zakroutil starý muž hlavou a znovu si lehl pod peřinu. Matějovi se trochu sevřel žaludek. Tak že by se přece jen spletli a byli na nesprávném místě? Že by se tu Bílá víla nezastavila?

Když už ale slíbili pomoc, nechtěli odcházet. Na druhý den se tedy Matěj vypravil společně s Petrem na pole, zapřáhli hospodářova koně a potom se střídali v tom, kdo potáhne pluh.

Pracovali celé dopoledne. Petr si často otíral zpocené čelo, a kdyby byl sám, už by si dávno udělal přestávku, jenže když viděl neúnavného Matěje, jak rozrývá brázdu za brázdou, nechtěl se nechat zahanbit, a snažil se také.

Občas se alespoň pokusil Matěje na něco zeptat, aby nenápadně trochu zpomalil tempo. Vyzvídal, odkud a kam vlastně sourozenci jdou, ale Matějovi se pokaždé podařilo vyhnout odpovědi.

Vlastně ani nevěděl, proč o tom nechtěl s nikým cizím mluvit. Ale pokaždé, když na to přišla řeč, jako by mu ztěžkl jazyk a on nevěděl, jak začít.

Zatímco chlapci orali pole, vyběhla Pavlína na louku, po níž sem včera přišli, a do košíku natrhala spoustu nejrůznějších bylinek a kořínků. Doma z nich pak připravila pořádný odvar a dala ho hospodáři.

„Když to budete denně pít, do měsíce budete zdravý jako řípa!“ řekla mu s úsměvem.

A pak, aby nezahálela, vydala se za dům, kde měli hospodář se svým synem založenu malou zahrádku. Už na první pohled bylo patrné, že do ní letos ještě nikdo nevkročil — všechny záhonky byly zarostlé vysokým

plevelem a nikde ani náznak toho, že by se s tím snažil někdo něco udělat.

Pavlína se tedy odhodlaně chopila motyky a rýče a za několik dní dala zahrádku do pořádku. Potom si na malém vozíku přivezla spoustu sazenic a začala je dávat do země.

Jak tak sázela jedno rajče za druhým a ke každému zatloukala do země kolík, měla najednou neodbytný pocit, že ji někdo sleduje. Rozhlédla se kolem sebe, ale nikde nikoho neviděla. Matěj s Petrem pracovali na poli, hospodář ležel vevnitř v posteli a sousedé se zrovna také někam ztratili.

Pokrčila proto rameny a pokračovala v práci. Ten podivný pocit, jako by se na ni odněkud upřeně dívaly dvě oči, jí však vydržel téměř až do večera.

Další dny už ale bylo všechno při starém, a tak to pustila z hlavy. Až jednou — zrovna když vytrhávala plevel mezi fazolemi, které se už prvními úponky chňapaly opěr — zahlédla po levé straně nějaký pohyb. Rychle se tím směrem otočila, ale jediné, co viděla, byly vzorně seřazené saláty. Pavlíně to ovšem nedalo, a tak vstala a popošla k místu, kde pohyb zahlédla. Když už se chtěla sehnout, aby se podívala, jestli to náhodou nebyla jen nějaká myška, která by se teď krčila pod listy salátu, znovu se nedaleko ní něco pohnulo — jako by se někdo rychle schoval za pařez vyčnívající napravo z trávy.

Pavlína bleskurychle vystartovala a doběhla až k pařezu. Nakoukla za něj a... nic. Všude jen samá tráva.

„Je tu někdo?“ zeptala se nahlas a zmateně se rozhlížela dokola. Teď už si byla téměř jistá, že v zahrádce není sama. Vždyť by byla ochotna odpřisáhnout, že

koutkem oka viděla, jak se tady něco mihlo a hbitě to skočilo za pařez.

Jenže ať se dívala, jak se dívala, ať procházela zahrádkou a trávou okolo, jak chtěla, nespatriila ani živáčka. Nakonec jí nezbylo, než se s povzdechem vrátit k fazolím. Umínila si ovšem, že odteď si bude dávat velký pozor a že se při práci bude nenápadně ohlížet na všechny strany. Třeba bude mít štěstí a toho tajuplného návštěvníka nakonec přece jen odhalí.

Uběhlo však několik týdnů a snad kromě dvou krátkých okamžiků, kdy měla opět pocit, jako by ji na zádech šimral něčí upřený pohled, se nestalo nic zvláštního.

Až jednoho večera. Pavlína už měla pro ten den odpracováno, a tak jen tak seděla v hlavní světnici na židli a povídala si s hospodářem, který už se rychle uzdravoval. Pak ale starý muž usnul a Pavlína neměla co dělat. Popošla proto k okénku a vyhlédla jím na zahrádku. Zprvu vlastně hleděla jen tak do prázdna a ani nevníkala nic z toho, co vidí. Potom ovšem zahlédla něco, co ji přimělo zaostřit zrak — mezi záhonky někdo byl! Musel to být někdo velmi malý, protože rajčata uvázaná u kolíků ho zcela zakrývala; vidět byla jen vysoká červená čepice, která tancovala nad vršky kolíků. Pavlína jen stěží potlačila překvapený výkřik, rukama se prudce odrazila od okenního parapetu, otočila se a vyběhla ven ze světnice. Chodbičkou prolétla, až se lucerna zavěšená na zdi zakolébala, a pak už byla konečně venku. Domek však měl vstupní dveře na opačné straně než zahrádku, a proto musela nejprve oběhnout jeden roh a potom druhý.

Do zahrádky přiběhla právě včas na to, aby ještě zahlédla, jak červená čepice polekaně mizí za sazenicemi.

Na nic proto nečekala a hned utíkala k záhonku. Jenže na cestičce za rajčaty nikdo nebyl a nikoho nenašla, ani když několikrát pročesala křížem krážem celou zahrádku.

„Kdo si to tady se mnou hraje na schovávanou?“ zavolala bezradně a několikrát se na místě otočila kolem dokola.

Tentokrát však byla rozhodnutá, že se jen tak nevzdá. Nasadila tedy rozmrzelý výraz a okázale odkráčela ze zahrádky. Sotva ale zašla za roh domku, hned se přitiskla ke zdi a nenápadně vyhlédla zpět. Snažila se ani nedýchat a doufala, že si ten podivný návštěvník bude myslet, že už je pryč.

Takto čekala minutu, pět minut, čtvrt hodiny... a pořád nic. Odevzdaně si tedy povzdechla a odešla zpět do domu. Ve velké světnici zjistila, že už jsou všichni doma. Chtěla jim povyprávět o červené čepici, ale Matěji ji předběhl, když prohlásil: „Tak, máme zoráno i zaseto!“

„Sláva! Sláva!“ jásal hospodář a usmíval se od ucha k uchu. Vyskočil z postele, jako by mu ta dobrá zpráva dodala sil, a všem naložil pořádný talíř brambor. Však si také za tu práci zasloužili. A radoval se i Petr, který si teď na židli protahoval ztuhlá záda.

Pavλίna se pousmála tomu všeobecnému veselí a také se připojila do debaty o tom, co je kde vysázeno, jak rychle to poroste a kdy budou moci sklízet, takže na tajemnou návštěvu zahrádky dočista zapomněla.

Po večeři se Matěj spokojeně opřel o opěradlo židle, dal si ruky za hlavu a pronesl: „Tak, pole je obděláno, a my můžeme jít dále.“

Nálada v místnosti se rázem ocitla na bodu mrazu. Starý hospodář s Petrem na sebe poplašeně pohlédli

a překvapená byla i Pavlína. Vždyť o ničem takovém spolu zatím nemluvili...

Nakonec se jako první vzpamatoval hospodář. S nuceným úsměvem přikývl, vstal od stolu a přešel do rohu světnice, ve které stála velká dřevěná truhla. Chvilku se v ní přehraboval, až vytáhl menší truhličku, v níž to chřestilo zlaťáky. Nabral z ní plnou hrst mincí a nasypal je do koženého váčku, který pak podal Matějovi.

„Odvedli jste kus práce, tady máte poděkování,“ řekl, ale bylo vidět, že se do veselého tónu jenom nutí. V očích se mu přitom odráželo spíše určité zklamání.

Matěj si toho ale nevšímal. Poděkoval a rozradostněn nad tím, že si vydělali peníze a konečně tedy budou moci pokračovat dále do Temné země, odešel do komůrky, ve které spali. Pavlína tedy zůstala s domácími sama, ale rozpaky nevěděla, co by měla říct nebo udělat. Povšimla si, že hospodářovi na čele přibyly další vrásky starostí a že i Petra přešel smích a namísto toho se s obavami díval na svého tátu.

Tiše se proto vytratila ze světnice, prošla chodbičkou a vklouzla za Matějem do jejich pokojíku. Matěj se už chystal jít spát a vůbec nevnímal, že všichni kolem něj posmutněli.

„Nemyslíš, že bychom tady měli ještě zůstat?“ zeptala se ho Pavlína ustaraně.

Matěj k ní překvapeně vzhlédl. „A proč? Slíbili jsme, že pomůžeme zorat a zasít, a to jsme přece udělali. Máme se ale dostat do Temné země. Pokud se budeme pořád zastavovat, nikdy tam nedojdeme.“

„Ale co si teď počnou bez nás? Jak se o pole a o zahrádku postarají a jak pak všechnu tu úrodu sklídí? Vždyť hospodář se sotva uzdravil. Ještě nezastane tolik

práce, a tak bude Petr na všechno skoro sám,“ namítala Pavlína.

Matěj už na to nic neřekl a zakaboněně ulehl na lůžko. Tolik hořel touhou, aby se konečně dostali do Temné země, a Pavlína teď navrhuje, aby tu zůstali ještě několik měsíců? Však to není jejich starost, jak si hospodář se svým synem poradí! Oni svou práci odvedli, a tak mohou jít dál. Stačí se pořádně vyspat a zítra ráno se vydat na cestu.

Jenže ať se Matěj snažil, jak chtěl, spánek stále nepřicházel. Pavlína už dávno usnula, zatímco on se neklidně převaloval na posteli a nedokázal přestat myslet na to, co mu sestra řekla. A aby toho nebylo málo, každou chvíli v té tmě před sebou viděl hospodářovy smutné oči. Jejich zarmoucený pohled ho pořád pronásledoval a nepomáhalo nic — nezabavil se jich, ani když usilovně zavřel víčka a zakryl si oči rukou.

Co to má znamenat? Že by měla Pavlína pravdu? Ale když se tady zdrží o další měsíce, nebude se na ně Bílá víla zlobit? Co ti ubozí lidé, kteří tam kdesi v dáli musí trpět?

Celý nespávající probděl Matěj skoro celou noc. Konečně se ale ve svých úvahách začal zabírat i tím, co budou Petr a starý hospodář dělat, když od nich odejdou. Musel dát Pavlíně za pravdu — bez jejich pomoci se zřejmě nezvládnou o pole a o zahrádku postarat a pak ještě sklídit všechnu úrodu. Takže vlastně i všechno to, co pro ně spolu s Pavlínou doposud udělali, by nakonec nebylo k ničemu. To by pak ale od hospodáře nesměli přijmout peníze, kdyby mu ve skutečnosti stejně nepomohli...

„Musíme tady zůstat,“ řekl si Matěj pro sebe šeptem, když si to uvědomil.

A s tímto rozhodnutím jako by mu spadl kámen ze srdce. Už před sebou neviděl hospodářovy zklamané oči, už dokázal klidně ležet a v jednom kuse se nepřevalovat a především se mu konečně podařilo usnout.

Kvůli probdělé noci se druhý den probudil jako poslední z celého domu. Rychle se převlékl a vydal se do velké světnice. Našel v ní samotnou Pavlínu. Seděla u stolu a zamyšleně hleděla kamsi před sebe. Když Matěj vstoupil, tázavě se na něho podívala.

Matějovi bylo líto, že všechny svým unáhleným plánem tak potrápil, a tak jí jen s úsměvem naznačil, že všechno bude v pořádku a vyběhl ven. Starého hospodáře spatřil na poli, jak s velkou námahou okopává hlínu kolem zelí. Přišel tedy za ním a oslovil ho.

„Jdeš se rozloučit?“ zeptal se hospodář a zkusil nasadit bezstarostný úsměv.

„Ne, přišel jsem se omluvit,“ řekl Matěj a podal mu váček s penězi, který včera dostal. „To si vezměte zpět. Zaplatíte nám, až sklídíme úrodu.“

„Takže zůstáváte?“ rozzářil se hospodář a Matějovi se zdálo, že i bílé vlasy na spáncích mu od samé radosti vstaly.

A tak sourozenci zůstali na statku. Matěj dbal na to, aby se hospodář po nemoci ještě nepřepínal a sám se oháněl motykou i rýčem, kde bylo potřeba. A Pavlína se dál starala o zahrádku, ve které všechno utěšeně rostlo.

Jedno odpoledne si šla do stráně natrhat bylinky na čaj, a když se vracela k domku, překvapením ztuhla na místě — mezi záhonky na zahrádce se opět míhala červená čepice!

Tuhle šanci už si nechtěla nechat ujít! Přikrčila se a k zahrádce potichoučku dokráčela v předklonu. Zdá-

lo se, že si jí onen tajemný návštěvník zatím nevšiml — jeho čepice totiž pořád poskakovala nad vzrostlými česneky.

Pavčina si klekla na zem, doplazila se až k záhonku s česnekem a... chňap! Pravou rukou rychle hmátla za rostlinky a popadla čepici.

„Mám tě!“ zajásala.

Z druhé strany česneku se ozvalo zděšené vypísknutí a hned nato dusot někoho utíkajícího. Pavčina se ale narovnala včas na to, aby zahlédla, jak ze zahrádky kolébavými kroky peláší jakýsi malý mužiček.

„Počkej! Já ti nic neudělám!“ volala Pavčina a rozběhla se za ním. Jenže mužiček byl na svou výšku překvapivě rychlý, a proto se jí zakrátko ztratil v trávě za zahrádkou.

„No tak! Neutíkej!“ přemlouvala ho zadýchaná Pavčina a zastavila se. „Chci jen vědět, co jsi zač. Slibuji, že ti vrátím čepičku!“

Chvilku se nic nedělo, ale pak přece jen zpoza vysokých stébel trávy plaše vykoukla drobná hlava. Mužík měl sněhobílé rozčuchané vlasy, husté vousy stejné barvy a trošku zarudlý obličejík, kterému vévodil kulatý nos rozplácly jak bambulka. Nějakou dobu si Pavčinu zdráhavě prohlížel a pak opatrně vykročil směrem k ní.

„Kdo jsi?“ zeptala se ho s úsměvem Pavčina a dřepala si, aby se nad ním tak netyčila.

Ale mužík jen zahanbeně sklopil zrak, chvilku se houpal v kolenech a pak nesměle natáhl ručku ke své čepici.

„Dám ti ji, ale musíš mi napřed říct, kdo jsi. Vždyť mě pozoruješ už od té doby, co jsem sem přišla!“ řekla Pavčina.

Mužík chvílku váhal. „Jsem trpaslík. Pomáhám lidem v zahrádkách,“ odpověděl nakonec tenkým hláskem a hned se znovu natáhl po čepici.

„Tady ji máš,“ usmála se Pavlína, avšak čepičku ještě krátce podržela tak, aby ji mužík nemohl vytrhnout. „Ale prosím tě, neutíkej ještě! Doopravdy ti neublížím. Chtěla bych si s tebou popovídat.“

Pak už čepičku pustila. Trpaslík si ji bleskurychle nasadil a okamžitě se dal na úprk. Po pár krocích se ale zastavil a otočil se.

„Tak dobře,“ svolil nakonec.

Pavlína zatleskala radostí a sedla si k němu do trávy. „Proč se přede mnou celou dobu schováváš?“ zeptala se.

„My se lidem vyhýbáme,“ odpověděl trpaslík a se zrakem upřeným na zem před sebou přejížděl ručkou po trávě.

„Vás je více?“

„Ano. Já se jmenuji Arni a bydlím v zemi tam pod tím pařezem,“ ukázal trpaslík a vzhlédl k Pavlíně. „Tam jsem se ti jednou schoval, vzpomínáš?“ zeptal se jí se šibalským úsměvem

„Aby ne!“ zasmála se Pavlína. „Ale teď už konečně vím, jak ses mi mohl ztratit.“

„Tamhle na protější stráni, jak rostou ty dvě břízky, bydlí moji kamarádi Roli a Barl,“ vyprávěl dál Arni a mávl ručkou. „Ti pomáhají vašim sousedům.“

„A jak jim vlastně pomáháte?“ nadhodila Pavlína zvědavě.

„Pojď se mnou!“ zvolal Arni a s úsměvem vyskočil na nožky. Úplně zapomněl na všechnu ostýchavost a nadšeně pelášil k nejbližšímu záhonku s dýněmi.

„Podívej,“ řekl ještě, když za ním Pavlína doběhla, a pak přistoupil k jedné z dýní a přiložil k ní obě ručky.

Chvilku tak jen stál se zavřenýma očima a soustředěným, zarputilým výrazem, až najednou... *cink!* ... a dýně byla skoro o půl palce větší.

„Pááni,“ vydechla Pavlína.

„Takto obcházíme všechny rostlinky, aby rychleji rostly. Ale pracujeme hlavně v noci, protože jsme raději, když nás lidé nevidí,“ vysvětloval Arni. „Ty ses mi ale od začátku líbila, proto jsem se na tebe přišel občas podívat. Odpusť, že jsem si s tebou tak zahrával.“

„To vůbec nevadí. Jsem velmi ráda, že jsem tě poznala.“

„A já jsem rád, že jsem poznal tebe,“ přikývl Arni s vážnou tváří. „Hodným lidem vždycky rádi pomáháme, takže můžeš Petrovi a jeho tatínkovi vyřídit, že se nemusí bát — i když letos zasadili pozdě, úrodu budou mít velkou. O to se s kamarády postaráme,“ slíbil trpaslík.

Pavlína strávila s novým kamarádem celý večer a během dalších dnů ho přemluvila k tomu, aby se seznámil i s Matějem a ostatními. Trpaslík se sice zprvu zdráhal, ale nakonec souhlasil a pak se zaradoval: „Aspoň už se před vámi nebudu muset schovávat! A příště přivedu i Roliho a Barla!“

A tak na hospodářově zahrádce a poli pracovali všichni tři trpaslíci, a přesně jak Arni slíbil, úroda byla více než bohatá.

„Tolik obilí jsme snad ještě nikdy neměli!“ volal nadšeně Petr, když táhl další naložený vůz do sýpky, a hospodář mu spokojeně přitakával.

Celé tři týdny to všechno sklízeli, až na poli nezbyl jediný klásek.

„To musíme oslavit!“ radoval se hospodář. „Dnes večer vás všechny zvu na dýňovou šťávu. A to platí i pro

vás,“ obrátil se k trojici trpaslíků, kteří se nato chytli za ručky a jásavě se začali točit dokola.

Večer tedy bylo ve velké světnici veselo. U jedné strany stolu seděli na lavici Arni, Roli a Barl, houpali nožkama ve vzduchu a popíjeli dýňovou šťávu, až se ostatní nestačili divit, jak rychle v nich mizí. Pavlína jim k tomu zpívala a Matěj s Petrem se rozjařili tak, že si před krbem zatančili skákavého dupáka.

Hospodář všem doléval šťávu a usmíval se od ucha k uchu. Nakonec — když už se všichni trochu unavili, a tak jen klidně seděli u stolu a vyprávěli si — vstal a podíval se na Matěje s Pavlínou.

„Vím, že teď už budete chtít jít dál,“ řekl jim. „Nevím sice, kam jdete, ale musí v tom být něco důležitého, vidím to na vás. Proto nastala správná chvíle na to, abych se vám za všechnu pomoc odměnil.“

Znovu tedy přešel k velké truhle, která v sobě ukrývala menší pokladničku, a tentokrát z ní plnými hrstmi nabíral zlatáky, až si Pavlína vyděšeně zakryla ústa rukou.

„To přece...“ zkusil protestovat Matěj, ale hospodář ho umlčel.

„Jen si vezměte! Zasloužíte si,“ řekl mu a celou tu hromadu mincí vysypal na stůl. Pak se obrátil ke třem trpaslíkům a zeptal se jich: „Vám by asi lidské peníze nebyly k ničemu, a tak mi sami řekněte, jak se vám můžu odvděčit.“

Trpaslíci byli tou nabídkou tak zaskočení, že nejprve ani nevěděli, co mají říct. Pak ale dali hlavy dohromady, chvíli se šeptem radili, až nakonec Roli vstal, stáhl si čepici a ukázal ji hospodáři.

„Já jsem si při práci v zahrádce natrhl čepičku,“ řekl. „Potřeboval bych novou.“

Hospodář se od srdce zasmál a pak přikývl: „Dobrá. Slibuji, že ti ušiju tu největší čepičku, jakou kdo kdy viděl!“

Roli se spokojeně rozzářil a znovu si sedl. Opět bylo chvílku ticho, než Arni štouchl loktem do Barla a ten také vstal.

„Já mám moc rád dýňovou šťávu. Tak jsem si říkal, jestli byste mi nemohl dát trošku s sebou,“ prohlásil nesměle.

„Uvařím ti celý sud, a až ti dojde, přijď za mnou a uvařím ti další,“ souhlasil hospodář a usmíval se od ucha k uchu.

Teď už zbýval jenom Arni, který seděl uprostřed. Roli s Barlem se na něho tiše dívali a čekali, až promluví.

„Já bych nechtěl nic pro sebe,“ pronesl Arni, když konečně vstal. „Chtěl bych jenom za všechny trpaslíky poprosit, abyste nás měli rádi a abyste nám pomohli, když to někdy budeme potřebovat. Pak za vámi budeme rádi chodit i ve dne a nebudeme se před vámi schovávat.“

Hospodář se na něho vážně podíval a slíbil: „Ujišťuji tě, že u mě máš ty i všichni tvoji kamarádi dveře otevřené. Kdykoliv budete něco potřebovat, stačí přiběhnout za mnou.“

Arni se usmál, spokojeně se posadil a chytl Roliho a Barla za ručky. Krátce bylo úplné ticho, až to Barl nevydržel a ukázal na svůj prázdný hrneček a zeptal se: „A mohl bych trochu té dýňové šťávy dostat už teď?“

IV.

Severní město

I když se blížilo loučení, dobrá nálada všem vydržela i následující dny, po které se Matěj s Pavlínou chystali na další pouť. Sklizeno měli mnohem dříve než čekali, takže do zimy zbývalo ještě několik měsíců. S takovou by mohli stihnout dojít ještě hodně daleko, než budou cesty neprůchodné kvůli závějím.

Do jejich odchodu zbývaly dva dny. Vzhledem k tomu, že už se setmělo, byli oba sourozenci ve své komůrce a pomalu si začínali balit věci. Zničehonic se však ozvalo zaklepání na dveře a do místnůstky vstoupil Petr. Ve tváři měl trochu nesmělý a nejistý výraz. Nejprve se rozhlédl po věcech, které měli Matěj s Pavlínou rozloženy všude okolo, a pak teprve pohlédl na ně.

„Chtěl bych se vás na něco zeptat,“ začal a prsty si přitom hrál s volným koncem svého opasku. „Vím, že to bude znít zvláště, ale nemohl bych jít s vámi?“

„Prosím?“ vykulil Matěj oči.

„Jestli bych mohl jít s vámi tam, kam jdete,“ zopakoval Petr, ale hlas se mu přitom zachvěl nejistotou. Tak trochu tušil, že narazí na odpor.

Matěj s Pavlínou na sebe překvapeně pohlédli. Vůbec nečekali, že by se k nim chtěl na jejich cestě někdo přidat. Vždyť zatím ani s nikým nemluvili o tom, kam vlastně jdou.

„A co tvůj tatínek?“ ozvala se Pavlína, která se vzpamatovala jako první.

„Už jsem to s ním probral. Říkal, že si na příští rok může najmout pomocníky. Peněz bude mít z letošní

úrody dost. A byl jsem i za Arnim a ptal se ho, jestli by tátovi pomohl, když tady nebudu. A on mi slíbil, že určitě a že si nemám dělat starosti,“ vyprávěl Petr.

„Ale vždyť ani nevíš, kam jdeme!“ zaprotestoval Matěj.

„To byste mi mohli říct cestou, ne?“

„Tak jednoduché to není,“ zakroutil hlavou Matěj.

„A proč vlastně chceš jít s námi?“ zeptala se Pavlína. Na rozdíl od bratra se jí však v hlase neodrážel odmítavý postoj, spíše byla jen trochu zaskočená.

„Já...“ začal Petr, ale nic dalšího už neřekl. Jen cosi nesrozumitelně zamumlal.

„Tam, kam jdeme, nás čeká spousta nebezpečí. Ani nevíme, jestli se odtamtud vůbec vrátíme,“ vysvětloval Matěj, jako by doufal, že když se Petr dozví, že cesta bude nebezpečná, zůstane raději doma.

„Myslel jsem si, že to bude něco takového,“ odpověděl ovšem Petr. „Zahlédl jsem tvůj meč, ten bys asi neměl jen tak, kdybys ho nepotřeboval. A já... já bych vám chtěl pomoci.“

Matěj se podíval po Pavlíně a pohledem ji vybízel, ať něco řekne. Přece s sebou nemohli jen tak vzít někoho dalšího! Pavlína však pouze pokrčila rameny. Pokud jim chce Petr doopravdy pomoci, proč by mu měli bránit? Ale nejprve mu budou muset vysvětlit, kam vlastně jsou a proč.

Už už se nadechovala, že poví svůj názor, když Petr najednou zalovil v kapse u kalhot a v sevřené pěsti z ní něco vytáhl.

„Podívejte, tohle jsem dostal,“ řekl, rozevřel pěst a na natažené dlani jim ukázal medailonek s vyrytou sněženkou.

„Ty máš kompas!“ zvolal nevěřicně Matěj. „Jak jsi k němu přišel?“

„Včera mě navštívila nějaká zářivá paní. Řekla mi, že vy už mi všechno vysvětlíte, a tohle mi tu nechala. Prý mám jít s vámi a cestou se dozvím všechno, co potřebuji vědět.“

„Bílá víla byla tady? V tomto domě?“ koktal Matěj. Jak to, že se neukázala jim? Vždyť ji neviděli od té doby, co se objevila v jejich chaloupce.

Petr sice o Bílé víle ještě nikdy neslyšel, ale podle toho, jak mu ji Pavlína popsala, si byl úplně jistý, že ho včera navštívila právě ona.

„Je to tedy jasné, půjdeš s námi!“ řekla Pavlína s úsměvem, zatímco její bratr se stále nemohl vzpamatovat z toho, že vidí další kompas.

A tak dva dny nato opouštěla hospodářův domek trojice mladých lidí. Hospodář naposledy poděkoval oběma sourozencům, dvakrát objal svého syna, popřál jim šťastnou cestu a pak jim mával tak dlouho, dokud se mu neztratili z dohledu.

Sotva zašli za poslední stavení a vydali se stezkou stoupající mezi dvěma loukami, zaslechli z levé strany cupitání. Pohlédli do trávy a viděli, jak se její vysoká stébla v jednom místě kymácejí všemi směry. A jak cupitání zesilovalo, přibližovalo se i místo, kde se tráva kývala. Celí zvědaví napjatě čekali, kdo že to k nim jde, až nakonec mezi stébly přímo před nimi vykoukla Roliho hlava!

„Co ty tady děláš?“ zasmála se Pavlína.

„Přišli jsme vás vyprovodit!“ řekl s rozjařenou tváří Roli a ručkou rozhrnul další stébla. V tu ránu z trávy vyskákali také Arni a Barl a usmívali se od ucha k uchu.

Dále tedy pokračovali v šesti. Trpaslíci si vesele zpívali a skákali u toho, Roli všem ukazoval svou novou

čepičku a Barl vyprávěl Pavlíně o tom, jak už si ve své podzemní noře chystá další komůrku, do které schová sudy s dýňovou šťávou.

Stezka je zanedlouho zavedla do lesa plného vysokých borovic a modřínů, který houstl a houstl, až už v něm přestalo být vidět dál než na pár stop. Trpaslíci se najednou zastavili a Arni prohlásil: „Tady už se musíme rozloučit, dále s vámi nemůžeme.“

Nastalo hromadné potřásání ručkama, jeden přes druhého si přáli všechno dobré, Pavlína postupně objala všechny trpaslíky a Barl si musel vytáhnout obrovský bílý kapesník, aby zatlačil slzičku, která se mu drala do oka.

Když už bylo všechno loučení u konce a Matěj s Pavlínou a Petrem se chystali otočit a jít, ještě naposledy před ně předstoupil Arni a s vážnou tváří jim řekl: „Získali jste si přátelství trpaslíků a trpaslíci na své přátele nezapomínají. Čeká vás dlouhá cesta, ale pokud na ní někdy budete potřebovat pomoc trpaslíků, zavolejte některé z našich kamarádů.“

„A jak budou vědět, že se známe s vámi?“ zeptal se pobaveně Matěj.

Arni se mu však smutně podíval do očí a odpověděl: „Je vidět, že se máš ještě hodně co učit.“

Matějovi ztuhl úsměv na rtech. Arni se však na něho nezlobil, a proto se za chvíli usmál od ucha k uchu a rozloučil se: „Tak šťastnou cestu! Těšíme se, až nám o ní budete jednou vyprávět.“

A pak se společně s ostatními trpaslíky otočil a kolébavým krokem zamířil zpátky ke svému domovu pod pařezem. Roli se v zatáčce ještě naposledy ohlédl přes rameno, zamával jim a pak už byli všichni tři pryč.

„Tak, a teď už mi můžete konečně říct, kam vlastně jdeme,“ prohlásil Petr, jakmile se i oni vydali svou cestou.

Matěj mu tedy povyprávěl všechno, co se událo od chvíle, kdy se poprvé doslechl o Temné zemi. Řekl mu, jak se v hostinci setkal s Arturem, jak je večer navštívila Bílá víla a také jak strávili zimu u kováře.

„Od něho máme meč a tuto hůl,“ zakončil Matěj a ukázal na hůl z vrbového dříví, o níž se Pavlína při chůzi opírala.

„A ta je k čemu?“ zeptal se Petr.

„Zatím nevím,“ povzdychla si Pavlína a nakrabatila přitom čelo. „Občas cítím, jako by jí skutečně pulzovala nějaká síla, a když dám prst tady do tohoto otvoru, trošku to zašimrá. Ale jinak jsem na nic nepřišla.“

Několik dalších dní si Petr pořád chtěl povídat o Temné zemi. Stejně jako kdysi Matěj se nemohl ubránit tomu, aby si nepředstavoval, co všechno tam na ně čeká a kdy do ní vlastně dojdou. Překvapilo ho, že sourozenci jsou na cestě už více než rok, a trochu znejistěl při pomyslení, že i teď by mohli mít před sebou putování stejně tak dlouhé, ne-li ještě delší.

Po necelém týdnu však už i Petr začal cítit, že na téma dohadů o Temné zemi už bylo řečeno úplně všechno, a i jeho přestalo bavit omílat stále dokola ty samé úvahy. Ke svému zklamání pak zjistil, že dny začínají být poněkud jednotvárné. Ráno se vstalo, krátce se pojedlo něco ze zásob, a pak se šlo a šlo a šlo, až měl Petr občas pocit, že kdyby se rozhodl nečekaně zastavit, jeho nohy půjdou jednoduše dál a ponechají ho svému osudu.

Už ani postupné střídání krajiny, kterou putovali, mu nepřinášelo radost. Zprvu ho sice dokázalo nadchnout,

když procházeli tajemným hustým lesem nebo malou vískou, když po starém kamenném mostě překračovali proud živě tekoucí říčky nebo když se ocitli uprostřed rozlehlého údolí plného zahrad a polí, ale nakonec se mu omrzelo i to.

Až když se po pár týdnech vyškrábali na jeden kopec a pohlédli před sebe, překvapením se zastavili.

„Pááni!“ šeptla Pavlína a doširoka otevřela oči, aby si tu nádheru prohlédla.

Naskytl se jim totiž výhled na nevelkou kotlinu, uprostřed které trůnilo blankytně modré jezero s hladinou tak klidnou, že na ní mohli pozorovat bílé mraky honící se po obloze. Vodu čeřila jen spousta drobných rybářských loděk, ale vzhledem k tomu, že slunce už pomalu zapadalo za obzor, většina z nich již mířila k levému břehu. Na něm se totiž rozkládalo městečko plné dřevěných chatrčí.

„Severní město,“ pronesl Petr polohlasně.

„Ty to tady znáš?“ zeptala se Pavlína a pohlédla na něj.

Ale Petr zakroutil hlavou. „Jen jsem o něm slyšel. Tady končí Jabloňové království. Dál... dál vlastně nevím, co je.“

Matěj jejich rozhovor poslouchal jen na půl ucha; stále totiž nedokázal odpoutat pohled od toho, co viděl před sebou. Ale nedíval se ani na jezero s průzračnou vodou, ani na městečko, v jehož staveních se začala rozsvěcovat první okna. Díval se totiž na hory, které se tyčily za jezerem a jejichž úplné vrcholky byly zakryty sněhem.

Bezmyšlenkovitě vytáhl zpod haleny stříbrný kompas a podíval se, zda střelka ukazuje tam, kam si myslí. A opravdu — černý hrot směřoval přímo k horám.

„Měli bychom jít, je tu zima,“ připomenula Pavlína a vytáhla z brašny plášť. I Petr si oblékl svůj světle hnědý kabát a kožešinový límec si vytáhl co nejvýše, aby mu chránil krk. Foukal totiž ostrý vítr a přinášel neklamné poselství — blížila se zima.

Do Severního města dorazili právě včas, aby se stihli ubytovat v jednom malém hostinci.

„Pořádně se vyspíme a zítra se domluvíme, co dál,“ rozhodl Matěj.

Druhý den se proto vypravili k jezeru a usedli do trávy na jeho břehu. Svěží vítr je sice štípal do nosních dírek, ale mnozí rybáři veslující s lodkami dál od břehu měli na sobě oblečeny jen krátké haleny — zřejmě byli na takovéto počasí zvyklí.

„Budeme muset do hor,“ prohlásil Matěj, když znovu vytáhl kompas a natočil jej tak, aby na něho ostatní viděli.

Petr zděšeně vzhlédl k zasněženým vrcholům a pak se se zábleskem zoufalé naděje v očích rozhlédl zleva doprava, jestli v té mohutné hradbě hor někde neuvidí aspoň nějakou průrvu.

„A nedají se nějak obejít?“ zkusil to nepřesvědčivě, přestože sám viděl, že není kudy.

„Budeme o nich muset něco zjistit,“ pokračoval Matěj a Petrovu otázku zcela ignoroval. „Ať nejdeme úplně do neznáma,“ dodal a podíval se na sestru.

Pavlína se však místo odpovědi najednou zvedla a popoběhla těch pár krůčků k blízkému dřevěnému molu, na němž si zrovna jeden rybář odvazoval loďku.

„Promiňte prosím,“ oslovila ho. „Tamty hory, jak jsou velké?“ řekla a ukázala na sever.

Rybář, který už delší dobu zápasil s uzlem, který se mu na provaze udělal, se udiveně narovnal od kůlu,

k němuž byla jeho loďka přivázaná. S nechápavým výrazem se podíval nejprve na Pavlínu a poté za sebe na hory. Pak pohledem zabloudil i k Matějovi s Petrem, kteří seděli nedaleko a natahovali uši, aby všechno slyšeli z první ruky, a rázem mu svitlo.

„Vy nejste odsud, že?“ zeptal se s úsměvem, protože si všiml, jak jsou všichni zachumlaní v teplém oblečení, zatímco jemu připadalo, že je příjemný podzimní den.

„To nejsme,“ přitakala Pavlína a i ona se usmála.

„Dobrá. Když mi pomůžeš tady s tímhle,“ řekl rybář a ukázal ke kůlu, „tak vám povyprávím všechno, co vím. To víš, už nemám tak šikovné prsty jako ty,“ zasmál se.

Pavlína přikývla a za chvíli si s uzlem skutečně poradila. Rybář pak provaz obtočil kolem kůlu ještě jednou a tentokrát si při jeho uvazování dal pozor. Jakmile si byl jistý, že mu loďka neuplave, pokýval hlavou a sedl si do trávy k ostatním.

„Tak povídejte, co byste chtěli vědět?“ zeptal se.

„Jak daleko se tamty hory táhnou a kudy se dají nejlépe přejít?“ ozval se Matěj.

„Tak přejít, říkáš? Hm, to jste si dali odvážný cíl,“ zamručel rybář. „Kam až hory sahají ti ale nepovím, protože to sám nevím. Víم jen to, že neznám nikoho, kdo by tamtudy došel až k nějakému lidskému obydlí. Pár lidí se tam občas vydá na výpravu, ale vždycky se vrátí s nepořízenou. Anebo se nevrátí vůbec.“

„Aspoň nějaká cesta tamtudy ale vede, ne?“ nedal se Matěj odbýt a ukázal na stoupající údolíčko, které se do hor strmě zařezávalo. Pokud mohl takto na dálku soudit, vedla jím cesta a občas po ní někdo i šel.

„V pár údolích skutečně několik chatrčí najdeš. Ty ale patří lidem, kteří v říčkách přitékajících z hor rýžují

zlato. Stačí však jít tak polovinu dne a už nenarazíš na živou duši,“ vyprávěl rybář.

Matěj se zachmuřeně zadíval do země a horečně přemýšlel. Co tedy mají dělat? Když kompas ukazuje k horám, přece musí být nějaká možnost, jak jimi projít.

„Pokud vám na tom skutečně záleží,“ pokračoval rybář, když si všiml bezradnosti v jejich tvářích, „mohu ti ještě poradit, kde by vám mohli pomoci. Vidíš tamtu budovu?“ zeptal se a ukázal směrem do města na velký třípatrový dům, který byl mezi ostatními domky nepřehlédnutelný. Navíc měl jako jeden z mála solidní kamennou podezdívku a hrázděné stěny. „Tam sídlí náš rychtář a všichni jeho úředníci. Jestli by se v tomto městě někde našly nějaké mapy těchto hor, pak jedině tam.“

S těmito slovy rybář vstal a řekl, že už musí jít za svou prací. Ostatní mu tedy poděkovali a vydali se zpátky do ulic.

Najít rychtářův dům nebylo vůbec těžké, o to horší však bylo najít v jeho potměných chodbičkách někoho, kdo by jim dokázal poradit. Dvakrát vešli do špatných dveří a museli z nich znovu vycouvat ven, až napotřetí konečně našli to, co hledali.

Sotva vstoupili do prostorné místnosti, hned věděli, že jsou na správném místě. Její stěny totiž byly celé pokryté zažloutlými mapami, na policích i skříních leželo několik glóbusů a nejrůznější plány a nákresy vyčnívaly snad z každého kusu nábytku, který zde stál.

Naproti dveřím seděl za velkým tmavým stolem drobný, zavalitý muž s rozčuchanými prošedivělými vlasy a husím brkem soustředěně něco psal na pergamen.

To, že má návštěvu, si všiml, až když Petr trochu neopatrně zavřel dveře a ony hlasitě klaply. Přesto však

zamračeně napsal ještě několik řádků, než byl ochoten vzhlednout k příchozím. Podíval se na ně skrz svůj cvikr, který měl naražen na nose, a mlčky si je měřil.

„Přišli jsme se zeptat, jestli byste nám nemohli ukázat nějaké mapy severních hor,“ ozvala se nesměle Pavlína do ticha.

„Poctivá práce vám nevoní, tak byste si chtěli přivydělat hledáním zlata, co?“ zabručel muž.

„To ne, nechceme hledat zlato,“ ohradila se Pavlína.

„Ne? Tak co chcete?“ nedal se muž.

„Chceme hory přejít,“ odpověděl mu Matěj.

„Přejít?!“ zvolal ohromeně muž a trhl sebou tak, že mu cvikr nadskočil a svezl se na jednu stranu nosu. „A proč byste u všech všudy dělali něco takového?“

Nikdo ze tří mladých lidí se neměl k odpovědi, ale protože muž na ně dál vytrvale zíral, Pavlína se nakonec odhodlala.

„Protože máme úkol,“ řekla tiše. Nadechla se, že ještě něco dodá, ale pak si to rozmyslela a zůstala mlčky stát.

Po nekonečně dlouhé chvíli muž nadzvedl obočí a povzdechl si: „Nu dobrá, podívám se, co tady máme.“

Jakmile to dořekl, vstal a navzdory velkému bříšku se začal hbitě pohybovat po místnosti a přehrabovat se ve všem, co mu přišlo pod ruku. Sem tam nespokojeně prohodil něco jako „Toto ne.“ a „Toto taky ne!“, až konečně zpoza jedné skříně vytáhl široký svitek pergamentu a donesl ho ke svému stolu. Spěšně z něho sklidil věci, opatrně na něm svitek rozvinul a ve všech čtyřech rozích ho zatížil skleněnými těžítky.

„To je největší mapa, jakou tady máme,“ prohlásil s triumfálním výrazem. „Musím vás ale varovat, ani ona nesahá kdovíjak daleko. Nikdo z nás totiž vlastně neví,

co za těmi horami je. Pokud někdo došel až na jejich druhý konec, sem už se nevrátil.“

Matěj, Pavlína i Petr se do mapy se zájmem zadívali.

„Pokud doopravdy trváte na tom, že chcete zkusit hory přejít, doporučil bych vám pro začátek tuto stezku,“ ukázal muž prstem na klikatící se čáru. Z hlasu se mu už vytratila všechna podezřívavost — jako by konečně uvěřil, že nemají v úmyslu jít rýžovat zlato.

„A pak?“ zeptal se Matěj, protože si všiml, že stezka v jednom místě uprostřed hor končí.

„Obávám se, že dál už si budete muset poradit, jak umíte. Neznám nikoho, kdo by došel až tam, takže vám nedokážu poradit,“ zakroutil hlavou muž.

„A co je tady toto?“ ukázal Matěj na jakýsi symbol připomínající přístřešek. Byl přibližně v půlce cesty k místu, kde se hlavní stezka ztrácela.

„To je starý srub. Ale poslední člověk, který ho navštívil, se sem do města vrátil před dvaceti lety. Takže místo srubu tam teď možná najdete už jen hromádku dříví.“

„Myslíte, že tam dojdeme do zimy?“ nedal se Matěj.

„Do zimy?“ vyhrkl překvapeně muž a vykulil oči, až se mu cvikr na nose kousek posunul. „Leda byste vyrazili hned zítra a denně ušli dobrých dvacet mil. A navíc byste s sebou museli mít zásoby na celou zimu!“

Petrovi se ta představa ani trochu nezamlouvala, ale snažil se nedat to na sobě znát. Zato Pavlína s Matějem horlivě pokračovali ve studování mapy a očividně už si plánovali cestu ke srubu.

„Nechte to na příští rok,“ snažil se je přemlouvat muž, když si ke svému zděšení uvědomil, že skutečně uvažují o tom, že by se do hor vypravili ještě letos.

Matěj přikývl na srozuměnou, ale přesto zkusil muže poprosit o pergamen a inkoust. „Obkreslili bychom si tuhle část mapy,“ dodal na vysvětlenou.

Muž znovu zvedl obočí, ale pak se s odevzdaným povzdychnutím natáhl ke skříni, která stála za jeho stolem, a podal Matějovi to, co potřeboval.

Po necelé hodině tak trojice mladých lidí odcházela z rychtářovy budovy s plánkem, který zachycoval cestu ke srubu.

„Vy tam vážně chcete jít ještě teď?“ zeptal se Petr, jakmile se ocitli na ulici.

Matěj s Pavlínou na sebe pohlédli a ani nemuseli nic říkat — Petrovi bylo hned jasné, že sourozenci jsou rozhodnutí vyrazit ke srubu pokud možno ihned.

Druhý den proto obešli snad všechny krámky ve městě a nakoupili zásoby na celou zimu. K tomu přikoupili ještě dva stany, aby v horách nemuseli nocovat pod širým nebem, a všechno to odnesli do hostince, v němž byli ubytovaní. Zbývala už jen jediná věc — něco, na co by tohle všechno mohli naložit, protože takový náklad by sami neunesli.

Vypravili se proto na trh, na němž se odevšad linula pestrá směsice zvuků. Slepice tu poplašeně kdákaly, husy kejhaly, nějaký pasáček zrovna mezi stánky a ohrádkami přiváděl tři kvíkající prasata a jedna kráva do toho hlasitě bučela, protože nechtěla opustit trh se svým novým majitelem.

Matěj mezi tím vším procházel jako první a rozhlížel se po někom, kdo by prodával nějakého koně, když vtom se zprava ozvalo hlasité: „Hýý-ááá! Hýý-ááá!“

Všichni tři s sebou polekaně trhli, ale když zjistili, co ten ječivý zvuk vydalo, hned se rozesmáli — u dřevného

kůlu totiž stál přivázaný osel a stříhal dlouhýma černýma ušima. Dlouho se díval přímo na ně, ale pak ho zřejmě omrzeli, protože se sehnul a začal ujídat slámu, která se všude povalovala na zemi.

Pavlína nakonec neodolala a šla si chlupáče pohladit.

„Líbí se ti? Je na prodej!“ zeptala se zničehonic starší žena v šátku, která k nim doposud stála otočená zády.

„Líbí! Ale my potřebujeme někoho, kdo nám poveze zásoby na celou zimu,“ odpověděla jí Pavlína a dál hladila oslíka mezi ušima.

„Oslíci ale uvezou pořádný náklad, jen si nemysli,“ řekla žena a poplácala zvíře po zadku.

„Hýý-ááá! Hýý-ááá!“ ozval se oslík, jako by jí chtěl dát zapravdu.

A tak všichni tři dali hlavy dohromady a po krátké poradě se rozhodli, že na další cestě je bude doprovázet namísto koně oslík.

„Jak mu budeme říkat?“ zeptala se Pavlína, když ho ulicemi Severního města odváděla k hostinci.

Matěj s Petrem se zamysleli a oslík ze sebe mezitím vyrazil další: „Hýý-ááá! Hýý-ááá!“

„Už to mám!“ zvolal Petr. „Když pořád dělá hýý-ááá, budeme mu říkat Hyacint.“

A protože ostatním se ten nápad líbil, měl oslík ode dneška nové jméno.

Obsah

I.	Bílá víla	7
II.	U krbu a výhně	23
III.	Čepice mezi záhony	40
IV.	Severní město	60
V.	Zavalené neštěstí	75
VI.	Lesní národ	96
VII.	Obr	121
VIII.	Na Kančím hrádku	143
IX.	Mlha zapomnění	184
X.	Nebezpečná setkání	215
XI.	Brány Izidorova hradu	242
XII.	Bitva	272
XIII.	V zajetí	297
XIV.	Jeden břeh, nebo druhý	328
XV.	Střelka se otáčí	353

MARTIN KUNETKA
PUTOVÁNÍ ZA SNĚŽENKOU

© 2019 — 2020 Martin Kunetka (www.knihy-kunetka.cz)

Korektury Lenka Szopová

Ilustrace © 2019 — 2020 Hana Kunetková

Logo © 2015 — 2020 Kamila a Július Pastierikovi

Text vysázen písmem Baskerville Original Pro, obálka písmem John Sans Pro. Grafický návrh a zpracování © 2020 Július Pastierik.

Všechna práva vyhrazena.

První vydání.

Vydalo Umelecko-duchovné združenie Fénix, Dačov Lom 87, Slovensko, fenix@preludi.eu, fenix.preludi.eu, jako svou 36. publikaci (15. v edici „Krásná literatura“).

ISBN 978-80-89847-25-9